

SNEŽNIK

Karikatura: Marko Renko

VSI SVETI

Če besedi "svetnik" se nam zbuja različne asociacije; na misel nam prihaja ali kip v cerkvi, morda podoba resnega in od sveta odmaknjenega človeka, včasih besedo uporabimo za označitev čudaka. V cerkvi ta izraz nam kaže na ljudi, ki jim je bila njihova svetost priznana. Pri tem ne gre najprej za priznanje zvestobe instituciji, marveč predvsem za priznanje zvestobe evangeliju Jezusa Kristusa. Da je to težko merljiva zvestoba je jasno. Zato je občutju vernih že iz časov prve Cerkve zasidrano spoznanje, da je uradno oglašeni svetnikom v nebesih pridruženo veliko moč in žena, ki so v svetobo evangeliju uresničili v skromnosti svojega vsakdanjega življenja. Med enih in drugih je praznik vseh svetnikov. K tej razsežnosti sprejemanja življenja nas vodi tudi bogoslužje tega dne, tako v cerkvi, kot na pokopališču. Prav ob slednjem pa doživljamo ponižanje in razvrednotenje bogoslužja. Namesto da bi nas zbor na njivi počitka naših dragih zbral v skupno občestvo cerkve, ko bi se v molitvi združili člani zemeljske in nebeške Cerkve, se nam spremenil v nemo, nerodno in v tla zazrto množico, ki jo duhovnik s svojim mimohodom, molitvijo in blagoslovom spravlja v zadrego. Prepričani smo, da nas ne blagoslovljena voda, ne molitev "nekoga po službeni dolžnosti", ampak prisotnost na pokopališču ne more začarati. Edini sad, ki ga lahko to praznik obroditi, se spočne v človekovem srcu, v tistem kotičku našega duha, ki je edini pripravljen in sposoben stopiti v stik z Bogom. Domnevam, da praznik vsi, ki bomo na Vse svete na pokopališču, še znamo Oče naš in Zdravo Marijo. Zato vas vse vabim, da se ob misli na vaše rajne, ob katerih grobovih ste stali, pridružite duhovnikovi molitvi. Naj gre za molitev priprošnje za vse svete, za molitev prošnje za svetost rajnih ali pa za molitev za svetost naših živih - v nobenem primeru nam ne more škoditi!

Slavko Rebec

TRETJA KNJIGA FRANETA TOMŠIČA

Na kulturnih organizacij in Knjižnica Makse Samsa sta v petek, 22. oktobra, pripravili predstavitev nove knjige v Guranjem kraju rojenega Franeta Tomšiča. V realističnem romanu KOLOBAR (1988) in zbirki psiho-fantastičnih zgodb "KALO" (1992) se je tokrat lotil futuristične snovi, "čeprav ga v resnici bolj zanimajo poglobljanje v človeka kot letenje po vesolju". Ni naključje, da si je v sedesletni pisatelj za premierno predstavitev romana POTOPI, odlomek je objavil v letošnji številki Stopinj, izbral prav Il. Bistrico, saj se še živo spominja svojih prednikov, ki mu je zapustil tako globoke sledi. (Več na strani 4)

Tomšič v družbi Damijane Logar in Francija Šalija sprejema čestitke za deseti rojstni dan. V ozadju so člani okteta "Vasovalec" iz Rečice.

OBČINA BO ENA VOLILNA ENOTA

V ponedeljek, 10. oktobra, je bila sklicana seja vseh treh zborov Skupščine občine Il. Bistrica. Poslanci bi morali v skladu z Zakonom o lokalnih volitvah in Statutom občine Il. Bistrica sprejeti sklep o določitvi volilnih enot za decembrske volitve v občinski svet. Za izvolitev 23 članov občinskega sveta so imeli na izbiro dva predloga izvršnega sveta in političnih strank, po katerih bi bila občina ena volilna enota ali pa razdeljena na štiri (Il. Bistrica, Knežak, Podgrad in Vrbovo) - za slednjo možnost so se zavzemale stranke slovenske pomladi. Volilne enote Knežak, Podgrad in Vrbovo bi dobile v občinskem svetu pet članov, Il. Bistrica pa osem. Zaradi nesklepnosti skupščine je cela občina avtomatsko postala ena volilna enota. Po mnenju strank ne bo prišlo do ustrezne lokalne zastopnosti v občinskem svetu, ker imajo večino članstva v mestu in bodo nekatere krajevne skupnosti verjetno ostale brez svojih predstavnikov. Tako bodo precej zmanjšani, če ne celo, tudi zaradi nezainteresiranosti, onemogočeni stiki krajanov s centrom odločanja. Bodoče lokalne skupnosti bodo s svojimi lastnimi prihodki in premoženjem neodvisno od občine sprejemale odločitve za uresničenje svojih ciljev, čeprav bodo nove občine lahko veliko storile za najmanjše krajevne skupnosti, ki se zaradi majhnega števila prebivalcev ne bodo mogle zanesiti le na lastne moči. Zato se, podobno kot v drugje v Sloveniji, za ustrezno lokalno zastopnost v občinskem svetu zdi najboljša rešitev tesnejše sodelovanje strank s krajevnimi skupnostmi in kandidati, ki ne nastopajo na strankarskih listah, pri čemer ne gre pozabiti na državljansko iniciativo.

SKUPAJ NA LOKALNE VOLITVE

V Hotelu Turist so v petek, 14. oktobra, predsedniki občinskih odborov Slovenske ljudske stranke (Ivan Boštjančič), Slovenskih krščanskih demokratov (Peter Reberc), Zelenih Slovenije (Janko Poklar) in Narodnih demokratov (Marjan Dekleva), pod geslom "SKUPAJ ZA PRAVIČNO DEMOKRACIJO", podpisali sporazum o skupnem nastopu na volitvah za župana in občinski svet. Po predhodnem usklajevanju mnenj in predlogov, ponovno združevanje strankarskih sil se jim je zdelo samoumevno in nujno, so se dogovorili, da bo šla vsaka stranka na volitve za občinski svet s svojo listo. Socialdemokratov, ki delujejo šele nekaj mesecev in imajo organizacijske težave, ni bilo med podpisniki, čeprav so bili prisotni in do programa nimajo odklonilnih stališč. Odločili se bodo, ko bo znan skupen kandidat podpisnic za župana.

Stranke slovenske pomladi so z zanosom in velikimi pričakovanji pristopile k vzpostavitvi slovenske države in danes niso najbolj zadovoljne z doseženim. Začete procese demokratizacije bodo poskušale nadaljevati skupaj, da bi preobrazile "Slovenijo v demokratično, gospodarsko napredno, moralno in socialno pravično ter ekološko naravnano državo, v kateri bodo zakoni veljali in se uporabljali za vse enako." Slavnostni govornik Rudi Celin ni mogel mimo dejstva, da bo moralo za dokončno demokratizacijo Slovenije živeti še nekaj generacij. Podpisnice sporazuma ocenjujejo, da imajo pred volitvami dobre možnosti, saj so večino v občinski skupščini dobile že na prvih volitvah. Z izvoljenimi predstavniki v občinskem svetu si bodo prizadevale za dvig splošne kvalitete življenja v nerazviti občini z množico nezaposlenih in demografsko ogroženimi obrobni področji, ki se jim godi podobno kot v drugih predelih države: Ljubljana jih odrija na isti način kot Beograd Slovenijo. Sporazum so podpisali z jasnim ciljem, da se bo ta proces nehal in da bo pravilno zastavljeno delo omogočilo dvig bistriškega gospodarstva, kmetijstva in turistične ponudbe. Koalicija se zaveda, da se bo po volitvah srečevala s podobnimi problemi kot Liberalna demokracija in Združena lista socialnih demokratov, vendar se, po njihovem prepričanju, od njiju razlikuje z drugačnim pristopom do reševanja problemov.

Ivan Boštjančič, Peter Reberc, Marjan Dekleva in Janko Poklar med podpisovanjem sporazuma o skupnem nastopu na lokalnih volitvah.

DIVIDE ET IMPERA!

Občina Ilirska Bistrica bo po odločitvi Državnega zbora Republike Slovenije ostala nespremenjena. Načrtovalci lokalne samouprave so med 147 občinami, kolikor jih predvideva zakon, prezrli voljo prebivalcev Krajevnih skupnosti Podgrad in Hrušica. Na majskem referendumu za ustanovitev novih občin so prvi izglasovali svojo občino, drugi pa priključitev k potrjeni občini Hrpelje-Kozina. Na ponedeljkovi skupščini ni bilo videti poslancev iz KS Podgrad in Hrušica. Vsaj nekaterih, ki jih poznam. Če v obeh krajevnih skupnostih niso dobili republiškega soglasja za svojo občino in priključitev, bi s prisotnimi poslanci v skupščini lahko izglasovali bolj ugoden izid, oziroma volilno enoto Podgrad in z njo, namesto pasivnosti in letargije, svoje zastopnike v občinskem svetu. Občina Ilirska Bistrica ne bo ostala ista za vse večne čase, čeprav je imel član Sveta KS Podgrad prav in narobe obenem, ko je dejal: "Tako kot je vladna komisija priključila Podgrad zopet k bistriški občini, bi prav tako lahko priključila k občini Podgrad nekaj sosednjih krajev. S tem bi imeli dovolj prebivalcev in zadostili edinemu pogoju, ki ga sicer ne izpolnujemo." In spet bi se začele

težave, ki bi jih povzročili priključeni. Na Delovi karti primorskih občin je vrisana občina Divača. Velika večina ljudi je glasovala proti. Komen bo dobil svojo občino. Večina je glasovala proti. Pivka je nekoč že bila občina. Tudi zdaj bo. Krajanje so bili na referendumu proti. Naštete občine so torej po volji manjšine začrtane v drugačnih mejah z naknadno določenimi kriteriji, ki se ne ujema z majskimi. Kako razumeti kroge vladajočih? Je bil referendum le zavajanje dobromislečih? Je bilo porabljenega veliko denarja za nič? Je nameravana odpoved sodelovanja vodilnih iz KS Podgrad pri pripravi volitev res prava rešitev? Kaj se da doseči z bojkotom volitev v občinski svet? Kaj bi si mislil o Sloveniji Voltaire? Bi "v najboljši izmed vseh držav", kjer izvoljeni predstavniki ljudstva delijo pogačo tako, da nekatere pitajo z drobtinami, drugim pa tlačijo v žepe rozine, premogel dovolj kritičnega cinizma? Bi še vedno do smrti zagovarjal pravico sogovornika do lastnega mnenja, čeprav se z njim ne bi strinjal? Ali po orwellovsko rečeno: vsi smo enakopravni, samo da so nekateri enakopravni malo manj.

Branko Zidarič

PO OBČINI

SREDNJA ŠOLA NA ILIRSKOBISTRISKEM!?

Ilirska Bistrica je ena izmed redkih občin na Primorskem, ki ne premore srednje šole. Zadnji oddelek postojnske gimnazije je bil ukinjen leta 1963, tri leta kasneje pa je z delovanjem prenehala tudi samostojna poklicna šola kovinarske, lesne in šiviljske stroke. Od leta 1973-83 so nekatera podjetja poskušala oživiti srednje in poklicne šole z dislociranimi oddelki. Bistriški izvršni svet se je z Ministrstvom za šolstvo in šport v zadnjih letih dogovarjal o obnovitvi gimnazije in vzpostavitvi gospodinjske šole na pobudo Samostana šolskih sester De Notre Damme. Zaradi pomanjkanja prostorov te in podobne zamisli niso bile izvedljive. Po odhodu jugoslovanske vojske so se začele odpirati nove možnosti: gimnazija in dijaški dom bi lahko delovala v delno obnovljenem begunskem centru v Trnovem, ker se v naslednjih dveh letih predvideva njegovo zaprtje.

Bistriške srednješolce pesti predvsem pomanjkanje štipendij in velika oddaljenost od poklicnih in srednjih centrov. Večina jih obiskuje šole v Postojni, Sežani, Kopru, Novi Gorici in Ljubljani. Možnost šolanja na Reki je z osamosvojitvijo Slovenije odpadla.

Šolske sestre Samostana De Notre Damme, srednje šole so imele od začetka stoletja do leta 1947, so pred tremi leti sprožile akcijo za ponovno vzpostavitev samostanskega šolstva in v ta namen ustanovile Šolski sklad Dekana Karla Jamnika. Z denacionalizacijskim postopkom bo samostan pridobil del stavbe, v katerem bo, brez ustreznih soglasij, ker jim primanjkuje sredstev za preureditev učilnic po sodobnih zahtevah, že letos odprt oddelek gospodinjske šole. Anketa v kateri so sodelovali učenci zaključnih razredov osnovnih šol v postojnski, sežanski in ilirskobistriški občini je pokazala, da za obiskovanje gospodinjske šole, ki je sedaj le v Zagorju ob Savi, obstaja velik interes.

Hvalevredna je tudi ideja o gimnaziji, saj se vsako leto vpiše na postojnsko, sežansko in ljubljanske gimnazije 40-50 dijakov iz občine. Za ustanovitev dislociranega oddelka se zanimata bežigradska in škofovska gimnazija iz Ljubljane, ki sta pripravljene nuditi pomoč tudi pri organiziranju kasnejše samostojne bistriške gimnazije. Občinska vlada je ministrstvu predlagala, da bi se v naslednjem šolskem letu začel pouk v prvih razredih gimnazije in gospodinjske šole. Iz skromnih začetkov naj bi se razvil pravi šolski center za malo gospodarstvo in drobno obrt za celotno Primorsko. Če bo stavba v Trnovem zasedena še prihodnje leto, se bodo obiskovalci gospodinjske šole lahko vselili v samostanske prostore, gimnaziji pa v bistriško osnovno šolo.

PODGRAD BO DOBIL NOV POSLOVNO-STANOVANJSKI CENTER

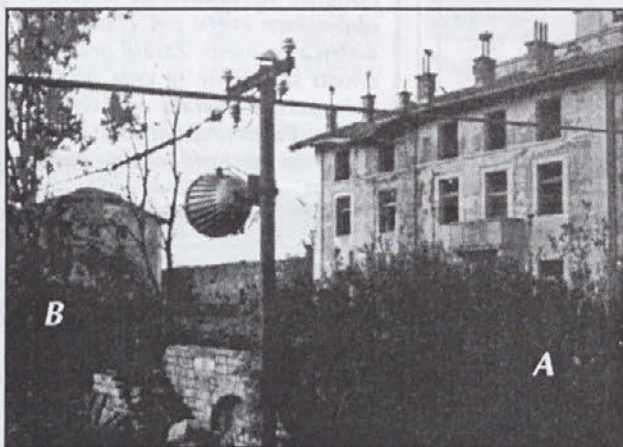
Podjetje MICOM d.o.o. iz Kopra je že pred dobrim letom pokazalo interes za najem prostora v središču Podgrada. Stavbe nekdanje vojašnice, ki jo je zgradila italijanska vojska in je po odhodu JLA v prvi polovici sedemdesetih let ni nihče več uporabljal, vidno propadajo. Bistriški izvršni svet je po dolgotrajnih pogovorih z Ministrstvom za obrambo postal, podobno kot v primeru Doma na Vidmu in ostalih vojaških objektov v občini, prvi najemnik. Investitor si je s podpisom pogodbe pridobil tudi predkupno pravico za nakup objekta. Z rušilnimi deli naj bi začeli že to jesen, gradnjo I. faze pa načrtujejo v začetku prihodnjega leta.

Komisija IS za oddajo vojaških objektov meni, da si projekt zasluži vso podporo, ne strinja pa se s predlogom, da bi tam uredili tudi zdravstveno postajo in lekarno, ker že teče postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja na nekdanjem vojaškem igrišču v soglasju z Ministrstvom za zdravstvo. IS je prepričan, da bi spremenjena lokacija zdravstvene postaje "zadevo podaljšala in zakomplikirala".

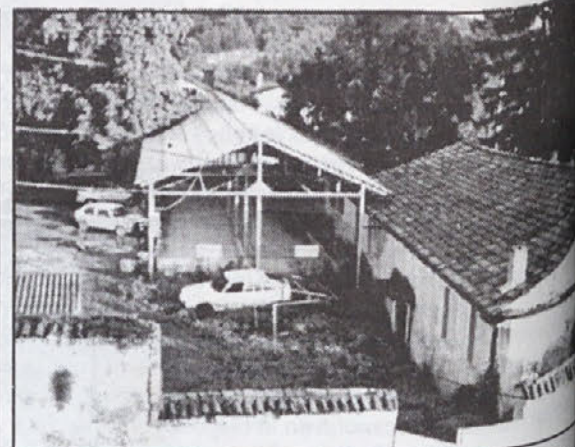
Podgradci so z zadovoljstvom sprejeli pobudo, zahtevali so le objekt, ki v nobenem primeru ne bo motil in obremenjeval okolja. V Micomu zatrjujejo, da bo nov enonadstropni kompleks s parkirišči, poslovnimi prostori, stanovanji, pošto, trgovinami, banko,

obrnimi delavnicami, skladišči in gostinskimi lokalizadostil vsem sedanjim in prihodnjim potrebam Podgrada. Za ogrevanje novega centra je predvidena plinska postaja in deponija za odpadni material in mulj iz čistilne naprave. V soglasju z občino in KS Podgrad bodo urejene tudi cestne povezave z ločenim dostopom za poslovni in stanovanjski del.

Za Narodnim domom, kjer bodo po načrtu parkirišča, stoji dvorana in pokrito balinišče BK Plama, ki ga bodo morali prestaviti. Kot nadomestilo za sedanjo dvorano bo Micom do III. gradbene faze zgradil novo v neposredni bližini bodoče zdravstvene postaje.

Zgradbi nekdanje vojašnice se bosta spremenili v poslovne prostore in stanovanja.

Pokrito balinišče in dvorana. Tu bodo parkirišča in poslovni del centra.

OPIS LOKACIJE IN OBJEKTOV

Načrt za poslovno-stanovanjski kompleks v izmeri 10.927 m² predvideva gradnjo šestih zaključnih enot, povezanih v funkcionalno celoto. Objekt A bo namenjen poslovni dejavnosti v pritličju in I. nadstropju z možnostjo izgradnje poslovnih apartmajev v II. nadstropju. Tu naj bi imela sedež različna predstavništva in podjetja. Za stanovanja je predviden objekt B z lokali mirmo dejavnosti v pritličju. Objekta C in D bosta namenjena prodajno-gostinski dejavnosti. Kletna etaža je predvidena za uslužbeno proizvodne dejavnosti lokalnih potreb. Objekta E in F bosta namenjena diskontno-grosističnemu skladiščenju z možnostjo ureditve brezcarinskih skladišč z lastnim dostopom. Priliječe se navezuje na dejavnost sosednjih dveh objektov, kjer naj bi se uredila diskontna prodaja hrane, čistil, tekstilnih in ostalih izdelkov za široko porabo.

PROTI KOMU TAKI ODLOKI

Skupščina občine Il. Bistrica je 15. 9. 1994 sprejela kar nekaj odlokov, ki so bili objavljeni 30. septembra v Primorskih novicah (Uradne objave občin Il. Bistrica, Koper, Piran in Sežana).

Neglede na dejstvo, da sta za posameznike **Odlok o javnem redu in miru** ter **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o poslovnem času** manj pomembna upravna akta, sta prav zaradi nekaterih rešitev, ki ju uzakonjata vredna posebnega komentarja.

Iz obeh odlokov je lahko že po površnem branju razvidno, tu mislim predvsem na kazenske določbe, da so po mnenju predlagatelja najbolj akutni problemi v Il. Bistrici vezani na delovanje gostinskih lokalov (spoštovanje delovnega časa, hrup, ki ga povzročajo in podobno), saj so za omenjene prekrške predpisane najbolj drastične kazni.

Sam žal nimam statističnih podatkov o kršiteljih na tem področju, zato bi bilo zanimivo, da predlagatelj omenjenega odloka tudi z njimi podkrepi smiselnost tako postavljenih kazni.

Če primerjamo določene kazni za posamezne prekrške v **Odloku o javnem redu in miru** v občini Il. Bistrica, pridemo do zanimivih spoznanj. Za prekršek, ki ga stori posameznik z vžiganjem ali metanjem petard in drugih pirotehničnih sredstev na javnem mestu z možnimi katastrofalnimi posledicami tako za storilca kot mimoidočega (poznamo primere oslepitev, težkih poškodb okoličin itd.), oziroma za ogrožanje okolice z nevarnimi psi (primeri napadov krvoločnih psov so bili objavljeni v slovenskem dnevnem tisku), je kaznovan enako kot za igranje kart v javnih lokalih ali prenočevanje na avtobusni postaji. V vseh primerih bo plačal mandatno kazen v višini 4.000,00 SIT.

Enako zanimivo je določilo 2. točke 6. člena, ki na isto raven postavlja poškodovanje, uničenje vodnih objektov in naprav ali onesnaženje ribnikov (posledice so v teh primerih lahko izjemno težke) in poškodovanje posod za odpadke.

Posebej pa želim izpostaviti višino kazni, na eni strani v primerih iz prve (opustitev popravila ali odstranitev objektov in naprav, ki ogrožajo varnost ljudi in premoženja), četrte

(pustiti jame, jaške, druge odprtine, gradnje in adaptacije nezavarovane), pete (poškodovanje ali odstranitev ograje, oziroma naprav, ki so postavljene za preprečitev nesreč), šeste točke omenjenega odloka, za katere so predpisane kazni za 1. 6-krat višje od kazni, ki jo predvideva odlok za spuščanje perutnine na tuje zemljišče (3.000,00 SIT), seveda ob pogoju, da spustite na tuje zemljišče najmanj 3 kokoši (za dve ali manj pa ne plačate ničesar) in na drugi strani v primerih iz 1. točke. 3. člena (motenje javnih zborovanj, sestankov in drugih prireditve), 4. člena (zagotovitev varstva javnega reda in miru v gostinskih lokalih in na javnih prireditvah ter prenehanje obratovanja v skladu s prigrasitvami oziroma ustreznimi dovoljenji), 2. točke. 5. člena (povzročanje prekomernega hrupa z uporabo zvočnikov, radijskih in televizijskih sprejemnikov po 22. uri) in 2. odstavkom 5. člena (pridobitev dovoljenj za uporabo zvočnih naprav po 22. uri) za katera je zagrožena kazen do 30.000,00 SIT.

Če poenostavimo. Za kršitve, ki so za okolico življenjsko nevarne predvideva odlok smešno nizke kazni, če pa vas sosed prijavi zaradi prekomer-

nega hrupa iz vašega radia ob 22. 05 pa vam je zagroženo z drakonsko kaznijo.

Odlok o spremembi in dopolnitvah odloka o poslovnem času prinaša novosti, ki so vezane le na omejevanje delovanja gostinskih lokalov v večernih urah ter spremembe kazenskih določb - te so najbolj rigorozne pri kršenju delovnega časa v gostinskih obratih.

Pričakoval sem, da bo predlagatelj, izvršni svet SO Il. Bistrica, pripravil ustrežnejši predlog novega odloka o delovnem času. Napisan naj bi bil v duhu časa v katerem živimo in bi vsaj poskušal slediti spremembam v družbi po padcu prejšnjega sistema tako, da bi se ujema s sedanjimi miselnimi vzorci občanov in nosilcev dejavnosti. Dopolnitve odloka so dejansko samo potrdile neinertnost predlagatelja, ki ne zna slediti družbenim spremembam.

Tako tudi tista podjetja ali posamezniki, ki bi z novim poslovnim časom želeli svoje storitve in ponudbo čim bolj približati občanom, zaradi zastarelega odloka tega preprosto ne morejo storiti. Kot tipičen primer naj omenim prodajalne pogonskega goriva, ki so (je) v letošnjem poletju

podaljšale (a) urnik preko dovoljenega časa, to je preko 21. ure in tako ravnale (a) v nasprotju z navedenim odlokom. (Zagrožena kazen 50.000,00 SIT za pravno osebo, 10.000,00 SIT za odgovorno osebo). Poseben primer je banka v Il. Bistrici, ki že nekaj časa deluje v poslovnem času v nasprotju z odlokom (skladno s 23. členom mora biti odprta neprekinjeno najmanj od 7. do 18. ure).

Dejstvo je, da lahko po omenjenem odloku dobijo posebno dovoljenje za poslovanje v krajšem ali daljšem delovnem času samo gostinski obrati, za vse ostale pa za taka dovoljenja odloku ni pravne podlage.

Iz povedanega sledi, da se ob odloku, sprejeto na zasedanju skupščine občine Ilirska Bistrica, dejansko ne pokriva z vizijo razvoja občine. Sam seveda nimam nobene želje niti potrebe po razglabljanju zakaj je predlagatelj predlagal zakonodajalec sprejel omenjeni odlok v taki obliki kot ju je, vendar dvomim, da predstavljata poseben velik doprinos k ustavni pravici enake kosti pred zakonom.

Ilirska Bistrica, 25. 10. 1994
Milan Valjavec

PO OBČINI

ČAKAJO SAMO ŠE NA SNEG

Podjetje S.A.N.N. d.o.o. iz Knežaka je z začetkom letošnjega leta postalo najemnik rekreacijsko-turističnega centra Sviščaki. Na javnem razpisu ga je med dvema kandidatkama izbrala posebna komisija Izvršnega sveta SO Il. Bistrica, tako da do konca tisočletja skrbelo za smučišča, 3 fiksne in eno prenosno vlečnico, teptalni stroj, garažo, parkirišča in poskušalo storiti vse za čim boljše počutje smučarjev in obiskovalcev.

Če se odpravite na Sviščake boste na desni zagledali od strehe do tal opremljeno garažo za teptalni stroj, kar sodi zraven. Delavci podjetja v preteklih mesecih tu uredili dve parkirni mesta za dežurstvo, v njeni neposredni bližini pa so začeli z urejevanjem parkirišča, ki jih prej sploh ni bilo. V dogovoru s cestnim podjetjem namenijo organizirati tudi zimsko službo. Namen so temeljito prenovili teptalni in teptalni stroj, smučarji pa se lahko veselijo 15 kilometrov urejenih prog, ki jih bodo v naslednji sezoni zarezale nove motorne Poseka "Sviščaki" je pokošena in urejena, treba je odstraniti samo še nekaj kamenja in urediti okolico. To bo v soboto, 22. oktobra, storili člani občinskega smučarskega kluba, ki jim upravljavec v zameno dovolil organiziranje klubskih tekem in treningov. V bližini bo postavljena okrepčevalnica. Že prvi pogled na vlečne proge vam bo pokazal, da so bile urejene pred vremenskimi vplivi. Urejeni so vsi pogonski agregati in

vlečni stolpi, nad katerimi bo v sezoni neprekinjeno bedelo dežurno osebje. V podjetju se zave-dajo, da bo prišlo do zagonskih po-manjkljivosti, vendar Ivan Rutar s svojimi petnajstletnimi izkušnjami obljublja, da jih bodo sproti odpravljali, saj se je letos že pred snegom pričelo s pripravljalnimi deli, kar ni bila praksa prejšnjih najemnikov.

Brez celoletne turistične ponudbe Sviščaki najbrž ne bodo mogli zaživeti. Interes je velik. To je potrdilo tudi izjemno število ljudi na Snežniku v lepem oktobrskem vremenu. Brez pomena bi bilo poudarjati, da bi se s celoletno turistično ponudbo na Sviščakah pridobilo marsikaj, od novih delovnih mest do boljše izkoriščenosti enkratnega okolja. Podjetje S.A.N.N. se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu, da bi bila letošnja zima na Sviščakah lepša, posebej pa predsedniku Izvršnega sveta SO Il. Bistrica Jožetu Rolihu in sekretarki občinskega Sekretariata za gospodarstvo Vojki Lenarčič.

Urejena poseka na Sviščakah čaka prve smučarje

Novljena garaža, teptalni stroj in prenosna vlečnica

ZNANI IZVAJALCI ZA GRADNJO VODOVODA IL. BISTRICA - ZABIČE

Izvršni svet SO Il. Bistrica je razpravljal predlog komisije, ki je s pomočjo javnega razpisa zbrala ponudbe šestih izvajalcev za gradnjo zadnje faze dolgo pričakovanega vodovoda od Il. Bistrice do Zabiče.

Na temeljit pregledovanju so bili predlagani trije ponudniki: PGP SNEŽNIK Bistrica bo opravljal dela na vodovodu od Kuteževga do Zabič in od Zabič do Jernaka, SGP PRIMORJE

Ajdovščina bo gradilo črpališče in vodni zbiralnik v Jasenu, gradnjo zbiralnika v Kuteževem, izvedbo elektroinstalacij in celotne avtomatike pa so zaupali podjetju HIDRO Koper. Prva dela naj bi stekla že v oktobru, odvisno od Ministrstva za okolje in prostor, ki so za gradnjo vodovoda predvidena v občinskem proračunu. Investicija je vredna dobrih 85 milijonov tolarjev.

BO PRIŠLO DO KONCA USPEŠNE POTI BISTRISKIH KARATEISTOV?

Karate klub Teles, eden izmed najuspešnejših športnih kolektivov v občini, je do nedavnega vadil v večnamenskem prostoru Osnovne šole A. Žnidaršiča, v katerem bo kmalu zaživela računalniška delavnica. Ker je prostor, ki jim ga je občina namenila v stavbi sedanjega begunskega centra v Trnovem zaseden, po mnenju trenerja Stojana Šestana se zaradi razmer v Bosni in Hercegovini vanj tudi v naslednjih treh ali štirih letih ne bodo mogli vseliti, so začeli iskati ustrezno nadomestilo. Po temeljitem poizvedovanju so našli nekaj objektov v privatni lasti, vendar za njihovo preureditev nimajo dovolj sredstev. Najprimernejša se jim zdi dvorana Sokolskega doma, ki je že dolgo prazna in zapuščena, saj se v njej le redko kaj dogaja.

Skupaj s Športno zvezo so na Izvršni svet SO Il. Bistrica naslovili prošnjo za uporabo omenjenega prostora. Predlagali so dve možni varianti: dvorano naj bi prevzela Športna zveza ali karate klub s pogojem, da jo obnovi in vzdržuje z lastnimi sredstvi. Karateisti so pripravljani preurediti zanemarjene toaletne prostore, tuš, razsvetlavo, ogrevanje in dotrajani parket. Za svoje potrebe bi radi postavili le lesene garderobe in nekaj fitness naprav za osnovno fizično pripravo tekmovalcev. Naprave so prenosne in bi zavzele le nekaj kvadratnih metrov površine. Stojan Šestan pravi, da v nobenem primeru ne zahtevajo dvorane samo zase. Starši otrok, ki obiskujejo tečaj karateja, so za nadaljevanje klubske dejavnosti in so karateistom pripravljani priskočiti na pomoč z delom in sredstvi. Mladinski klub Nada Žagar, Videoprodukcija "Sokolski dom" in KUD "Prazn šofit", ki samo občasno uporabljajo dvorano, se z nameni karateistov ne strinjajo. Čudi jih, da se hočejo vseliti v Sokolski dom, saj je v mestu dovolj prostorov za športno dejavnost. Po njihovem bi bila velika škoda, da bi ljubiteljska

kultura izgubila še zadnjo dvorano. Kljub temu karateisti ostajajo pri predlogu, da postanejo začasni nosilec dejavnosti v omenjeni dvorani oni, tako da bi skrbeli za uporabo dvorane v dogovoru z vsemi zainteresiranimi.

V primeru da ne bodo dobili nadomestnega prostora za vadbo, nameravajo razpustiti klub in svoje športno delovanje v celoti!

Na Šestanovo vprašanje o spreminjenju namembnosti dvorane je Dimitrij Bonano, tajnik ZKO, odgovoril, da se z njihovo pobudo strinja, če bi poskrbeli za red in vzdrževanje. Obljubil mu je, da bo sklical sestanek vseh interesentov (26. oktobra), na katerem bodo poskušali rešiti nesoglasja in poiskati ustrezno rešitev za vse. "V času, ko je bistriška vlada oddala v najem Dom na Vidmu so vsi trdili, da se bodo tam odvijale vse kulturne prireditve, kajti Sokolski dom nima, kot pojem iz zgodovine, nikakršne zveze z lutkarstvom, video predstavami ali koncerti alternativnih rockovskih skupin. Po celi Sloveniji se obujajo sokolska društva s poudarkom na fizičnih dejavnostih", je zaključil Stojan Šestan.

ŽIVIMO V UREJENEM OKOLJU?

Vseslovenska akcija "MOJA DEŽELA - LEPA, UREJENA IN ČISTA", v občini je potekala pod okriljem občinskega Sekretariata za gospodarstvo, je pokazala da se urejenost bivalnega okolja v občini vztrajno izboljšuje in da bodo v letu turizma (1995) odpravljene spodaj naštetje pomanjkljivosti. Na tem mestu velja omeniti tudi bistriško vojašnico, pred katero sta se v slovenski akciji ocenjevanja uvrstili samo dve. Petčlanska komisija si je v začetku septembra ogledala posamezna mestna območja v Il. Bistrici, 14. septembra pa še vse ostale kraje v občini in na podlagi vnaprej pripravljenih ocenjevalnih elementov najlepša območja, ulice in vrtove tudi nagradila.

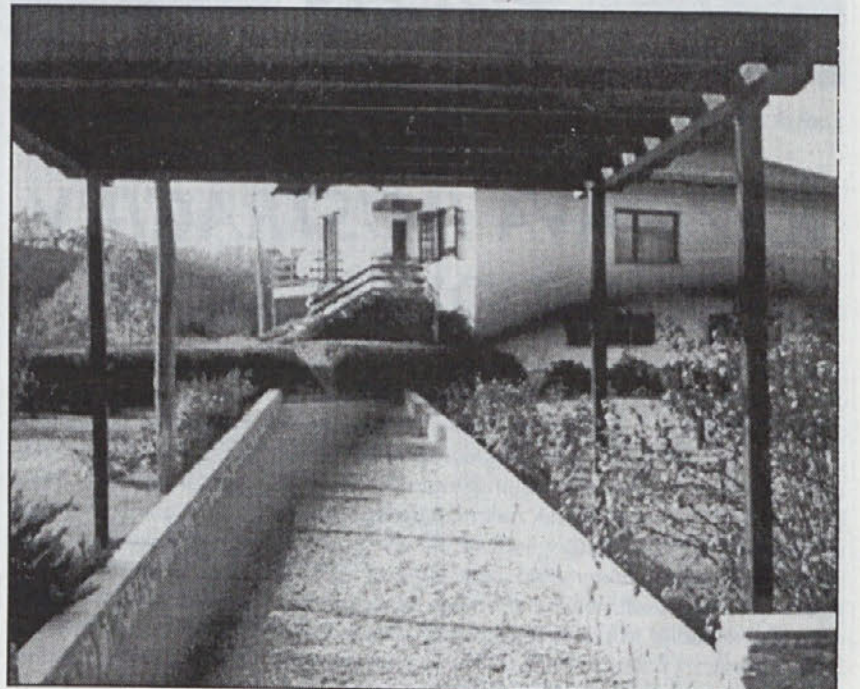
Izmed sedmih območij v Il. Bistrici so najvišje ocene dobile Bazoviška, Rozmanova, Podgrajska in Ulica IV. armade. Po mnenju komisije živijo v najslabše urejenem okolju prebivalci Cankarjeve, Levstikove, Adamičeve in Trubarjeve ulice, v to območje pa sodijo še Bilčeva pot, Aljažev breg in Titov trg (Plac). Najlepša urbana okolja v mestu so Trnovska ulica, Jasenska pila in Kosovelova ulica, ki se jim med desetimi pohvaljenimi vrtovi pridružuje najbolj ocenjeni vrt Dajane Frank na Trnovski 34. Graje so si prislužili: Veterinarska postaja, Cestno podjetje, Lesonit v celoti, okolica železniške postaje ob proggi v Vojkovem drevoredu do avtobusne postaje, SGP Primorje, Mikoza, Hidro za potok Kozlek in potok od Gabrja do Transporta, Ilirija za razpadajoči Triglav in neurejenost

skladišča ob Gubčevi ulici, Zeljarna, KTM za hortikulturno neurejenost, KS Il. Bistrica za celotno Gabrje, okolica mejne policije in carine na železniški postaji in skoraj vsi stanovanjski bloki za zanemarjeno okolico.

Pri ocenjevanju urejenosti krajev je najvišje ocene prejel Podgrad. Takoj za njim so Knežak, Jelšane, Šembije in Koseze. Najslabše so ocenili Rečico, Pregarje in Novokračine. Med vrtovi se je najbolje odrezal Radovan Potepan z Male Bukovice 47. Pohvale za lepo vzdrževano zemljišče je dobila okolica

transformatorske postaje Rečica, park pri napajališču za živino v Pregarjah in Bife Pek v Dolenjah za urejenost lokala in zunanosti. Graj je bilo izrečenih precej manj kot v Il. Bistrici. Tu prednjačita Vaška skupnost Vrbica in VS Sušak zaradi zanemarnjenih spomenikov.

Komisija je sklenila, da bo pristojnim predlagala poimenovanje mestnega parka po Viljemu Kindlerju in ustanovitev sklada, ki bi podeljeval Kindlerjevo nagrado za dosežke v hortikulturi.

Najbolje ocenjeni vrt izven Il. Bistrice ima Radovan Potepan z Male Bukovice.

UREDITEV MESTNE VPADNICE

Izvršni svet SO Il. Bistrica bo pripravil razpis za rekonstrukcijo dela magistralne ceste od železniškega podvoza pri Topolcu do križišča z regionalno cesto Pivka - Knežak - Ilirska Bistrica - Podgrad pri Matetu.

Vsi interesenti se bodo lahko vključili v javno obravnavo, tako da bo moral izdelovalec lokacijskega načrta upoštevati vse pripombe in pripraviti osnutek do konca letošnjega leta. Vseboval naj bi razširitev vozišča za tretji pas, prometno ureditev križišč, poravnavo nekaterih krivin, ureditev dostopov v Obrtno industrijsko cono Trnovo (trije vhodi ter dostopa do bencinskega servisa), nov vhod v podjetje Petrol Transport in TIB Terminal ter novo povezavo regionalne in magistralne ceste zahodno od Petrola Transporta. Omenjeni cestni odsek je v tem trenutku važna mestna vpadnica. Nekoč bo postal mestna cesta, ker bo potrebno zaradi gostega prometa, povzročil je negotovanja in številne pripombe stanujočih zaradi povečanega hrupa, v prihodnosti urediti obvoznico. Prenovljeni odsek bo imel pomembno vlogo tudi zaradi novih stavb gasilskega doma in policije. Ideja o obvoznici je prisotna že od odprtja terminala in obrtne cone pred poltretjim letom.

KULTURA

LEPOTA OBLIKE,
NEDOMIŠLJEN JEZIK

V Hodnikovem mlinu je bila v petek, 23. septembra, predstavljena pesniška zbirka Ludvika Širclja "Izpuščeno pretiravanje". Opremljena z naslovnicami in ilustracijami Srečka Srebot je izšla v založbi Kluba-galerije Hodnikov mlin in Zveze kulturnih organizacij Il. Bistrica. "Izpuščeno pretiravanje" je nastalo v visokem poletju avtorjevega življenja v senci ne tako oddaljenega časa, ki je odrival obliko, čeprav je ni nikoli popolnoma prezrl. Širclj se je v svojem pesniškem prvencu vrnil nazaj k strogim verzim oblikam in se preizkusil v sonetu, ki ostaja, preoblikovan z izkušnjami somraka in svetlob sodobnosti, še zmeraj moderen, svež in privlačen.

Šircljeve pesmi, iztipane iz nevelikega - ilirskobistriškega okolja, so čezinčez prepojene z barvami nedoseženega in zamujenega že v prvem delu zbirke. Soneti z akrostihi, ki jih je namenil svojim prijateljem, niso le opisi konkretnih oseb: so nagovarjanja, namigovanja, spraševanja o usodi, o minulem in čeprav je vsebina večkrat podrejena matematičnim zahtevam forme, jo poskuša izreči z raziskovanjem skritih, manj znanih odnosov in razmerij do opevancev, sebe in sveta, v katerem se giblje med tistim, kar si želi in tistim, kar je. Podobno, vendar z več barve, v ostalih dveh pesniških sklopih opisuje in popisuje tisto, kar mu je v nočeh prilezlo k duši in se je zabrisalo z dnevi, odložilo, da bi se, nekje navzven, nekje navznoter, bolj ali manj prepričljivo, kot nekakšen vplesovalc, dotikal preteklosti in jo položil v prikrito čutnost.

Širclj ni niti brezdanji, niti burjast in brezpoten. Njegove pesmi, nedopete po jezikovni plati, vseskozi čemijo na ustaljenih izrazih brez metafor, igrivosti in otroškega čudenja življenju. Tako ob prebiranju v podton položena žerjavica tuintam zablise, ko se napne celota in uokviri svet v uvodnih sonetih, ali v trikličnem, osrednjem in najboljšem ciklu, kjer je izraznost zavezana vedno istim začetnim črkam v verzu, z rabo tršatih in okornih izrazov pa črni. Poezija Ludvika Širclja ničesar ne krasi, ne obžaluje, le strmi. Oblika jo zavezuje tudi takrat, ko hrepeni, ko jo razpenja slutnja, ko je njen tvorec hkrati temnogled in sam svoj preiščljivi vedrilec iz obdobja samovanja, da bi v vzkriku let vsevilj opazoval dobojevano.

Branko Zidarič

Ludvik Širclj

Srečko Srebot

RAZSTAVA ILUSTRACIJ V
HODNIKOVEM MLINU

Nadarjen in ploden slikar Srečko Srebot je že uveljavljen v domačem in širšem okolju. Imel je pet samostojnih razstav, sodeloval je na ex temporih (l. 1991 druga nagrada), bil je soudeleženec slikarskih kolonij Pedagoške fakultete iz Ljubljane leta 1993 v Il. Bistrici in leta 1994 na Premu. Je avtor številnih velikih zidnih poslikav, ilustrator letošnjih "Stopinj" in sedaj še ilustrator pesniške zbirke Ludvika Širclja. To je poleg slik z akrili, pasteli in risbami v raznih tehnikah njegov najbolj viden opus. Risbe z ogljem za Šircljeve pesmi potrjujejo veliko izpovedno moč, doživeto transcendentalno stanje duha za vsako tematiko posebej in globoko poznanje njene vsebine. Z ozirom da so pesmi vezane na avtentične ljudi, dogodke, situacije in na realen prostor, v katerem sta se poet Širclj in slikar Srebot gibala, sta besedni izraz in slikarski pristop k isti temi več kot sinhronizirana, tako da risbe presegajo ilustrativnost.

Pavel Žnidaršič

VEŠČE JOŽETA ŠAJNA

Slikar Jože Šajn že skoraj štiri desetletja plodno ustvarja kot avtor, ki je svojo pot zastavil na lastni izkušnji, spoznanjih in se je kot avtodidakt sam prebil do svojega likovno izvedbenega izraza. Njegovo delo je ogromno in odkriva skorajda hiper produktivnost avtorja s pravo nagonsko radostjo do ustvarjalnosti, ki se vije od začetnih poskusov v realističnem slogu, s kasnejšo modernistično stilizacijo, redukcijo figure, do abstraktno ploskovnega razreševanja likovne površine, pa do današnjega eksperimenta v motivu in materialu. Jože Šajn je večni raziskovalec, vedno inovativen v iskanju, tako da je za njegovo delo značilna raznolikost zvrsti in slogov, izvedenih v najrazličnejših likovnih tehnikah.

Pri razvoju vsebinske problematike se je njegovo delo kmalu dotaknilo teme, ki se kakor rdeča nit vleče skozi celotno avtorjevo produkcijo in jo obravnavajo tudi pričujoča dela. Avtor nam odkriva veščo, idejo, ki ji sledi in ga inspirira tudi danes. Veščo kot simbolno zastavljen pojem.

Vešča kot čarovnica, vila sojenica, žensko bitje zla, bitje ženskega principa, ki prediica par, torej razmerje polarnosti, ki odpira osnovno kategorijo prostora, oziroma odnos med dvema osnovnima principoma moškim in žensko ... Vešča - ženska: njeno telo je haptično in emotivno, strah in želja hkrati; ko je ženska matriarhalna vladarka, Amazonka, kastratorka moškega; ko je emancipatorica, ženska, ki postane družbeno pomembna; ko je mati, ki skrbi za rod ... Lahko pa tudi vešča kot nočni metulj, ki ga vabi svetloba, vešča kot opozorilo ali kot upanje, kot dan ali noč.

Podrejen omenjeni ikonografski temi pa avtor v predstavljenih delih z nadgradnjo oziroma dodajanjem posebnih simbolnih elementov bogati izpovednost vsebine. Vešča je prvotno v formi celotne ženske figure, ki pa se spreminja in danes ostajajo v polju

Slikar Jože Šajn se je rodil leta 1936 v Knežaku. Od leta 1959 do leta 1977 poučeval likovno vzgojo na osnovni šoli v Ilirski Bistrici. Od tedaj je v svobodnem poklicu s statusom svobodnega umetnika. Zadnja leta je razstavljal v Italiji, Sežani, Izoli in v Ljubljani. V petek, 14. oktobra, je bila Galerija na Vidmu skopljena premajhna za vse obiskovalce, ki so z zanimanjem spremljali otvoritev razstave in kulturni program. Šajnove vešče si lahko ogledate od 14. do 29. oktobra 1994, vsak dan razen nedelje, od 10. do 12. in od 16. do 19. ure. Na sliki: VEŠČO KOT MANEKENKI, akvarel 100 x 70 cm, detajl.

podobe samo njeni deli, določeni atributi s specifičnim simbolnim statusom. Kot že rečeno, so likovna dela pred nami kombinacija različnih likovnih tehnik. Gre za nekakšen kolaž akvarelnega odtisa, pastela in grafitne črte risbe, ki se spajajo v zanimivem odnosu. Literarno vsebino, zgodbo, pojasnjeno v naslovu, preko primarne teme - ideje prenesejo vse do stopnje, ko preide v naslednjo problematiko: širšo problematiko ekologije, zavedanja oziroma vedenja sveta. Na tem mestu nastopa kot osnovni protagonist najlonska vrečka, ki jo avtor uporabi kot matrico za akvarelne odtise na površini slike. Polivinil, najlon, plastika, snovi, ki so vdrle v življenje človeštva pred približno pol stoletja in danes preplavljajo svet, visijo kot grožnja zasičenosti z lastno neuničljivo maso nad njim. Uporaba umetnih materialov v sodobni likovni umetnosti je precej pogost pojav, vendar gre pri Šajnu za dogajanje predvsem na

asociativni ravni: odnos figura - oblikovne vrečke; globalni ekološki problem sveta, ki se povezuje z intimnim, individualnim, človeškim, ki se manifestira v zaprtem krogu, v ciklu bivanja, življenja. Likovna dela Jožeta Šajna pred nami predstavljajo določen opus, ki se razvija v tematiki kot v izvedbi lastno zaključuje. Vendar, glede na dolgoletno avtorjevo ustvarjalno izkušnjo, ki sestavlja veliko število zaokroženih ciklov del, nastalih v daljših ali krajših časovnih obdobjih, ki se med seboj precej razlikujejo po slogovnih karakteristikah, ko prednjači zamisel izvedbo, bi lahko napovedali, da avtor, ki stilno ni povsem determiniran, razmišlja o novem, drugačnem pristopu v likovno ploskev, ki bi njegovo idejo - idejo vešče, idejo medčloveških odnosov - ki ga avtor opredeljuje, razgradilo in predstavilo zopet na drugačen način.

Dejan Mehmedović

KULTURA ALI SMRT CIVILIZACIJE

Galerija na Vidmu se je še enkrat pokazala kot nadvse primeren prostor za tovrstna srečanja. Po uvodnih besedah Damijane Logar, ravnateljice bistriške knjižnice, je o knjigi in težavah z izdajanjem leposlovja spregovoril predstavnik Dolenjske založbe Franci Šali. Roman Potop s podnaslovom Tretje stoletje kibernetične ere je po Zrcalu že druga Tomšičeva knjiga, ki jo je izdal pri omenjeni založbi v zbirki Na krilih domišljije.

Recenzent Žiga Leskovšek je Potop označil za antiutopični roman, ki opisuje negativne strani in točko v razvoju človeške družbe, ko se začenja svet sprevačati v svoje nasprotje. Omejeni in zastrupljeni naravni viri, eksplozija prebivalstva na gospodarsko šibkih področjih, ekonomske migracije, strah pred naravno katastrofo iz veselja, vse to se v luči romaneskne prihodnosti izrisuje že danes. V takih okoliščinah so morali namišljeni oblastniki ustvariti poseben sistem in organizirati družbo s pomočjo ogromnega računalnika. Zgradili so poskusno in tajno podzemno mesto, ker je postalo življenje na planem zaradi ekoloških razmer nemogoče. S pomočjo mladih izbranec, ki živijo in delajo popolnoma ločeno od površja, brez izhodnega računalniškega ključa, naj bi nabrali dovolj izkušenj za čas, ko bo treba zaradi eks-

FRANE TOMŠIČ
POTOP

Tretje stoletje kibernetične ere

plozije prebivalstva ali naravne katastrofe zapustiti Zemljo. Življenje mestu ureja stroj, nekakšen diktator, aluzijami na stalinistične prijeme vendar Tomšiča sama prisila ne zanimajo več, raje se ukvarja z medsebojnimi

odnosi prebivalcev. V množici najrazličnejših del znanstvene fantastične tematike z začetki pri H. G. Wellsu in silovitim razvojem hom zvrsti po drugi svetovni vojni, se Tomšič v Potopu izogiba klasičnim pristopom. Tehnični pridobitve povezuje s čustvenimi, bivanjskimi in filozofskimi vprašanji modernega človeka, da bi z znanjem, kulturo in naravnostjo v odnosu do narave izničil brezosebnost, ki vodi v koncu civilizacije. Pri tem ne preizkuša občevajavnih resnic, resnica je ena. Zaveda se, da je prihodnost s tehničnimi pridobitvami pravzaprav že tu. Njegovi junaki verujejo v osvoboditev, ne pozabljajo na želje po raziskovanju, spoznavanju, spoznavanju ljubezni, rešitvi. Tomšič se vseskozi sprašuje o mejah človekovega napredka, vendar ljudje v Potopu živijo v veselju in imajo človek meje, če se veselje vedno širi.

Branko Zidarič

OBRAZI V NALOMLJENEM ZRCALU

ZGODBI IZ ZONE SOMRAKA

1. ZGODBA

in sveto goro Bistričanov - Snežnikom. Zgodi se čudež. V mestecu najprej zraste Gimnazija "Slovenija", potem Gostinsko-rekreativni kompleks GRK "Slovenija", puter dobimo spet iz trnovske mlekarne, trije novi semaforji mežikajo kot ponoreli, petičneži se zabavajo v Casinò Rosa Lia. Direktorji podjetij v stečajnem postopku, imenovani "prišel, videl, odšel", zginajo z bistriškega prizorišča. Južnoprimorsko stalno gledališče JPSC "Dragotin Kette" se lahko kosa s kulturnim domom v Sežani in celo novim gledališčem v Novi Gorici. Tu so igrišča za golf in biznismeni, ki kupujejo zemljišča kot nori.

In domačini? Ženske se emancipirajo. Od borih 19, 7% poslank v bistriški skupščini naraste njihovo število na 53, 2%. Nezaslišano! Župan ni več župan, ampak županja. Razmerje družinskih posodopomivalcev- posodopomivalk se krepko prevesi v številčno škodo slednjih ... Če smo izvedeli, da v Republiki Sloveniji obstaja podjetje, ki ima 106 registriranih dejavnosti, se pojavi v kraju pil in malnov firma s številom, ki je vpisan v Guinnessa. MKNŽ in ostala subkultura ter alternativa dobi nove prostore blizu supermoderne športnega letališča.

Kaj pravijo na vse skupaj Italijani? Ne skrbi jih preveč vse skupaj, saj so pravzaprav vsa sporna območja njihova. V dar sta jih dobila od Karahadžića, Slobota in kompanije. Slobo je besen, ker ni dobil Nobelove nagrade za mir. Prijatelji so ga takoj potolažili in mu podelili plemiški naslov. Tako je sedaj uradno Ekszellenca princ Slobodan Naglušni, grof Radodarni, plemič reda Murale Antigermanitatis. Hrvatje so popenili, saj so jim podobno, nekaj stoletij staro odlikovanje Antemurale Christianitatis isti

"prijatelji" odvezli in ga sploh ne mislijo vrniti.

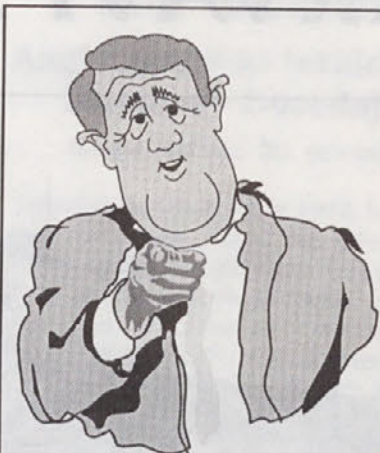
Izvedeli smo, da bo Adria Airways vsak petek organizirala turistični ogled Beograda in po možnosti tudi avdienco pri najbolj znanem Evropejcu. Gre za že znani princip, da je vsakdo lahko prijatelj razen soseda, ki je lahko le sosed.

Prvo zgodbi zaključujem z mislijo, ki jo uporabijo pisci podobnih štorij ko se stvar preveč zakomplicira: "In potem sem se zbudil ..."

2. ZGODBA

Prejel sem pismo z naslednjo vsebino: "Čestitamo! Na natečaju za izbor najbolj povprečnega Slovenca ste prejeli največ glasov in zasedli prepričljivo prvo mesto. Zato smo Vas izbrali, da boste našo družbo za zbiranje certifikatov na plakatih predstavljali prav Vi. Naša marketinška služba je namreč ugotovila, da bomo pri tem poslu najbolj uspeli, če nas bo predstavljal povprečnež, ne prebrihten, ne pretirano zabit, z nekoliko daljšimi ušesi (od vlečenja v mladosti), z daljšim - po možnosti nekoliko rdečim nosom (zaradi natezanja v zrelih letih in kakega kozarčka preveč) ter s kakšnim kilogramom telesne teže preveč. Na natečaj je prispelo 2400 fotografij. Izbrali smo tisto, ki jo je poslala Marija Z. in predstavlja Vas.

Za Vaše predstavljanje na plakatih boste dobili honorar 52 tolarjev" in potem je bilo napisanih toliko ničel, da se mi je zvrtele v glavi. "Opozarjamo Vas, da je pričakovati, da boste postali zelo znani in bodo novinarji okoli Vas kar mrgoleli. Če boste na njihova vprašanja odgovarjali z neprimernimi, t. j. nepovprečnimi odgovori, boste prejeli negativne (kazenske) točke in

TA DRUŽBA POTREBUJE
TVOJ CERTIFIKAT!
ČIMPREJ JI GA ODDAJ
TUDI TI!

honorar Vam bomo (zaradi nam povzročene škode) zmanjšali."

Po nekaj tednih so po vsej Sloveniji bulili z ogromnih lepakov osebk, ki naj bi predstavljali mene v vrtu, z grabljami v eni roki. Kazalec druge roke je uperjen v bralca plakata, kot tisti vojni plakat Strica Sama: "TA DRUŽBA POTREBUJE TVOJ CERTIFIKAT! ČIMPREJ JI GA ODDAJ TUDI TI!"

Bil sem strašno ponosen. In potem? Oblegati so me začeli novinarji. Dva sem si posebej zapomnil. - Dober dan, prihajam iz založbe Moj Vrt - moje veselje in vam iskreno čestitam, še posebej ker ste tudi vi vrtičkar. Prosim, da za naše bralce odgovorite na nekaj vprašanj. Vaše najljubše obučeno? - Gumijasti škornji. - Odlično. Vaše najljubše opravilo? - ... Kompostiranje, sajenje peteršilja. - Ampak peteršilja ne sadimo! - Ja, res (se potim), ampak ... to je ..., to je nova ameriška sorta. - Ali mislite, da bo naša

nova knjiga Moj vrt pozimi uspešnica? - V Portorožu da, na Gorenjskem ne, tam je preveč snega. - Kuharske knjige ne gredo več dobro v prodajo. Zakaj? - Ljudje so se zvečine odločili za bolj zdrav način prehrane: krompir, koleraba, zelje in ostale preverjene domače jedi. V knjigah pa so večinoma recepti z mesom. To hranilo je nezdravo. Tista knjiga, ki jo je "napisala" Sophia Loren pa je naravnost oslarija. Ona ne zna kuhati, če pa bi temu ne bilo tako in bi tisto kuharico še jedla, bi bila debela kot pra ...!

Drugi predstavnik sedme sile je bil obritoglavac, pravzaprav obritoglavka. - Sem iz Tednika za živahne Slovence in Slovenke. Ste romantični? Imate radi zvezde, luno? - Poleti imam najraje dež, ker mi je vroče, pozimi pa zaradi mraza sonce. - Oboževalke bi rade vedele za število čevljev, obseg vratu, dolžino nosu in še posebej obseg in dolžino ... no ja ... saj veste česa. - Ojoj, 43, vrat 56, nos 5 centimetrov. Glede zadnjega vprašanja bi pa rekel, da je bolj važna kvaliteta kot kvantiteta. Ne gre za ekstenzivno poljedelstvo, gre za intenzivnost oranja. - Najljubša barva? - Zelena! - Razumljivo, saj ste strasten vrtičkar. - Ne bodite neumni: ne zelenjavnozeleni, dolarskozeleni!!!

Postal sem slaven. Pridobil sem veliko novih prijateljev, oboževalk in tudi nekaj novih sorodnikov. Milo se mi je storilo, ko sem spoznal bratranca v osmem kolenu.

Kar naenkrat sem dobil obvestilo: "Vaši odgovori v časopisu presegajo vse meje. Zaradi storjene škode nam pravzaprav dolgujete Vi 28.850 SIT!"

Takoj sem izgubil večino prijateljev in sorodnikov. Marija mi je pokazala jezik in se obrnila stran. Tudi moj nos na plakatu se mi je zdel nekoliko daljši kot sicer.

Dimitrij Bonano

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Adams, D.: Pretežno neškodljiva; Bedford, J. R. R.: Priročnik za snobe; Bernhard, T.: Izbris; Bükvič, F.: Autobus norcev; Christie, A.: Božična percula Poirota; Flisar, E.: Stric iz Amerike; Haggard, H. R.: Hči cesarja Montezume; Ješterle, A.: Temno mesto; Karlovšek, J.: Navzdol in naprej; Kleč, M.: Intimna srečanja s ljubimci; Kocbek, E.: Devetdeset let; Kodrič, Z.: Blaženi Franc; Kolar, M.: Magus, S.: Vamos; Kolarikova, L.: Fasada; Novak, B.: Črna; Pevec, M.: Luna, violine; Pevčič, I.: Triglavski kralj; Stropnik, M.: Štirikrat obsojen na smrt; Tomsič, M.: Potop; Updike, J.: Čarovnice iz Connecticuta; Zavadlav, Z.: Križarji.

Strokovna literatura za odrasle

Angleščina za turiste; Balthasar, H.: Premišljevalna molitev; Bettino, M.: Mala dermatologija; Brezovšek, M.: Federalizem in decentralizem; Črnič, S.: Neverjetni prerezi; Connolly, P.: Grške legende; Ferlež, M.: Nega dolgodelskega psa; Gregori, J.: Zelenci; Hladnik, M.: Rukovne for Travelers; Hribar, M.:

Mehanika in toplota; Ilc, M.: Kuharica sestre Vandeline; Jacobowitz, R. S.: 150 najpogostejših vprašanj o menopavzi; Kaye, R.: Dober dan, življenje! ženske po operaciji raka na dojkah; Kocuvan, E.: Rimljan sem; Kovač, B.: Uvod v podjetništvo; Lovšin, F.: Mir življenja; Management; Marinko, J.: Perspektivna delovna mesta; Mayer, J.: Vizija ustvarjalnega podjetja; Nahtigal, F.: Osebni računalnik; Nahtigal, F.: Naučimo se uporabljati okna; Omota, R.: Slovenija od pradavnine do današnjih dni; Pearson, D.: Eko-bio hiša; Perat, Z.: Uspešnost pouka preduniverzitetne matematike; Poniz, D.: Šolski esej; Pravila iger/Illustrirana enciklopedija vseh športov sveta; Prunk, J.: A Brief History of Slovenia; Rabindranath, T.: Religija človeka; Rebula, A.: Skozi prvo zagrinjalo; Russell, G.: Sedaj, konec časa in začetek sedanosti; Slocum, J.: Sam z jadrnico okoli sveta; Slovenske filmske zvezde; Stoletje Lumiere; Stres, A.: Človek in njegov Bog; Trontelj, M.: Vreme v visokogorju; Un due tre: Učbenik z delovnimi listi: navodila za učitelje; Velja za vsak dan: deset zapovedi; Wolfov simpozij v Rimu; Zadnikar, M.: Kostanjeviški kloster; Zaposlovanje; Ženske v političnih

strankah; Zrimšek, D.: principi družinske medicine, dru-zinogram in profil.

Leposlovje za mladino

Bevk, F.: Tri povesti o tolminskih grofih; Dahl, R.: Charlie in veliko stekleno dvigalo; Gantscher, I.: Božični medvedek; Hübner, F.: Stara mama; Kunčič, M.: Triglavske pravljice I., II.; Legoux, B.: S štirih strani; Malavašič, A.: Maček med zvezdami; Manček, M.: Kakšno?, Hribci?; Kaj?; Kdo?; Kaj delaš?; Dajnomir?; Milčinski, F.: Mlada Breda; Pavček, T.: Živalski ringaraja; Pfister, M.: Til in krokodil; Pratchett, T.: Krila: tretja knjiga o nomih; Preußler, O.: Nerodna Avgušlina; Rotman, G. T.: Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski; Tharlet, E.: Če bi bil dojenček; Če bi bil lev; Če bi bila miška; Če bi bila ptiček.

Strokovna literatura za mladino

Brinovec, S.: Iznajdbe in odkritja; De la Iglesia, S.: Spoznaj in vzljubi živali; Kvinte kvante: izštevanki, zbadljivke, šaljavke; Morris, J.: Živalski vrtljak; Reid, S.: Iznajdbe in odkritja; Weimar, M.: Otroci izdelujejo predmete iz rastlin.

OBVESTILA

RAZSTAVE

Ponedeljek, 31. oktobra, ob 19. uri
Otvoritev razstave otroških slik, ki so nastale na VI. ex tempore Snežnik '94 v Črnem dolu. Razstava bo odprta do 5. novembra od 8. do 12. in od 15. do 18. ure.

Petek, 11. novembra, ob 19. uri
Otvoritev razstave fotografij "KRAS SKOZI OBJEKTIV" Fotografskega študijskega krožka "ŽAREK" iz Sežane.

KONCERTI

DVORANA GLASBENE ŠOLE V TRNOVEM

Sobota, 19. novembra, ob 19. uri
VALTER VELJAK, kontrabas in
VIVIANA LOKMER, klavir
Na programu so dela Fescha, Marcella, Konssewitzkega, Györgyja, Tenaglie, Lorenzija, Čajkovskega in Dumitrescuja.

Sreda, 30. novembra, ob 19. uri
PETER MILIČ, študent Akademije za glasbo v Ljubljani iz razreda prof. Janeza Lovšeta bo izvedel klavirski recital s skladbami F. Chopina.

MKNŽ

Petek, 28. oktobra, MATCHLESS GIFT (Ex Majke, Spoons, Hrvaška); nedelja, 20. novembra, COWS + HAMMERHEAD (ZDA); ponedeljek, 21. novembra, THE NEW BOMB TURKS (ZDA).

GLEDALIŠKO-GLASBENI ABONMA 1994/95

Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica podaljšuje vpis v gledališko-glasbeni abonma do vključno ponedeljka, 7. novembra. V primeru večjega števila prijavljenih organ-ziramo avtobusni prevoz tudi iz Podgrada in Knežaka! INFORMACIJE IN VPIS: ZKO Il. Bistrica, Bazoviška 26, tel.: 067/81 250.

GLEDALIŠČE

Sobota, 26. novembra
GLEDALIŠČE V NOVI GORICI
J. B. P. Molière: Ljudomrznik
Velja za abonente ZKO!

STARE SLIKE PRIPOVEDUJEJO

Spomin na tragedijo pred petdesetimi leti KRVAVI SEJEM V BISTRICI

Bil je 16. oktober 1944. leta. Lep sončen delovni dan, dan kot mnogi to jesen. Po stoletni navadi je na ta dan drugi oktobrski sejem in prav to je privabilo v Bistrico številne drobne trgovce, sodarje, kolarje pa tudi kmete z vozovi iz sosednjih vasi da kaj prodajo in kaj kupijo. Ni se manjkalo niti domačinov in otrok, ki so jim sejmi v posebno veselje. Jesen je ponudila dobro letino, zato bi kupčija morala dobro kazati. Pa tudi sicer ima hrana v vsakem vojnem času večjo vrednost.

Vse to je ljudem odvrčalo misel na vojno sredi katere so sicer bili, vendar se je odvijala nekje daleč stran od njih. V zraku je bilo čutiti bližino konca krvave štiriletne morije, ki ni prizanesla nikomur, tudi našim ljudem ne. Morda so v sebi mislili da je davek, ki ga vsaka vojna pobere z ognjem in mečem že plačan, morda celo preplačan. Med ljudmi je vladala nedorečena sproščenost. Zmotile je niso niti redke nemške in domobranske patrolje, ki so se občasno prebijale mimo polnih ulic. Semanjega vrveža niso zmotile niti velike jate težkih zavezniških letal, ki so iz že osvobojene južne Italije nosile smrtonosni tovor čez naše kraje nad nemška mesta. Ljudje so bili vajeni takih vsakodnevnih preletov. Jemali so jih kot nujno zlo, ki je potrebno, da bi se vojna vendarle prej končala. Le kdo bi si mislil, da se idilično začeti dan lahko sprevrže v svoje popolno nasprotje.

In vendar se je zgodilo prav to. Scenarij neke drame je stekel. Zaman se lahko trudimo ugibati kako je razmišljal mladi zavezniški pilot v eni od letečih trdnjav. Ga je zmotil semanji vrvež? So mu kmečki vozovi pomenili umikajočo nemško vojsko, ki jo je treba zaustaviti? Kdo ve! Gotovo je le to, da se je od velike eskadrilje letal eno odvojilo in v velikem loku začelo zmanjševati višino, da bi bil zadetek bolj gotov in da bi lažje odvrigel pet do osem poltonskih bomb na osrednje bistriško križišče pri Novem svetu. Je strahotno napako sprevidel vsaj potem?

Teško bi opisali dogodke, ki so sledili po strahotnih eksplozijah in nenadno paniko, strah, vpitje, klice na pomoč, jok otrok in klice staršev, ki so v vsesplošni zmedbi iskali svoje otroke. Vsak se je reševal tako kot je vedel in znal, samo da je bil čimbolj stran od strašnega razdejanja in smrti. Ljudje so se poskrili v bližnje hiše in kleti, iskali so boljša zaklonišča, tekali nazaj na pomoč ranjenim, prepoznavali mrtve in jih poskušali oživljati.

Po petdesetih letih nihče več ne ve, koliko je bilo v tistih trenutkih ranjenih, vemo pa, da je tisti trenutek za vedno odvzel življenje petnajstim človeškim bitjem, od drobne Verbičeve Leje, ki ji orjaška bomba ni dovolila, da bi v življenju naredila en sam samcat korak, pa do njenega starega očeta, ki je s svojimi petdesetimi leti postal najstarejša žrtev krvavega sejma v Bistrici. Vsem njim je v mrliški matični knjigi zapisano isto mesto in ista ura smrti: 10 in 30 minut. Petnajst osebnih in družinskih tragedij. Kakšna nesreča za mesto. Žrtve je sprejel gasilski dom. Ob svežih krstah je s solzami v očeh stala častna gasilska straža. Dekan Karel Jamnik je opravil skupni cerkveni obred. Nesrečne pokojnike so svojci pokopali v družinske grobove. Njim in njihovemu spominu je sledil mir pretresljivih zgodb.

Del križišča pred sedanjim komunalnim podjetjem, fotografiranim nekaj dni po zračnem napadu. Ursusova hiša in garaža sta ostali brez stekel na oknih in vratih, pobralo pa je tudi streho na garaži. Na cesti sta dve veliki jami še dolgo spominjali na strašen dogodek. (Fotografije so delo ateljeja Maraž. Hrani jih Darko Verbič.)

Tako je po razdejanju izgledala Bercajeva hiša (družina Hrvatini) ob Verbičevi hiši. Stavbo so morali kasneje porušiti. Kmalu po vojni so nemški ujetniki tu sezidali manjšo. Danes je na tem mestu trgovina Novi svet. Desno na sliki je Strletova hiša, ki je danes tudi ni več.

Frančiško Matko, mater desetih otrok, najmlajša sta imela komaj 3 in 6 let, je pri Novem svetu ubil zračni udarec ob eksploziji. Nesrečna mati je hitela h Brinškovim v trgovino po pol kilograma sladkorja, kolikor bi ga lahko dobila na živilske karte za vse svoje otroke. Družina je živela v Bistrici komaj nekaj mesecev. Mati je z otroki preživela nemško grozodejstvo v Tominjah, kjer je v Tomovi lopi 18. maja zgorel skupaj s tridesetimi Tominjci tudi njihov oče. V manj kot pol leta je deset Matkovih otrok izgubilo očeta, mater in dom.

Ljudmila Bobek je v nesrečnem trenutku hitela iz Trnovega proti občini, kjer naj bi dobila živilske karte za svojo šest let staro hčer. Pri sedanji gozdni

upravi jo je ob eksploziji zasula zemlja. Našli so jo šele čez dva dni.

Duhovnik **Melchior Golob**, ki je bil v tem času kaplan v trnovski fari, je le za tri minute prehitel smrt. S kolesom se je peljal čez križišče pri Novem svetu in se srečeval z ljudmi, ki so jih hip nato pokončale bombe. Dogodek ga je močno pretresel.

Franc Verbič Darko je bil v času bombardiranja Bistrice v nemškem ujetništvu in se je vrnil domov šele za božič istega leta. Pretresel ga je prizor, ko je prišel pred nekdanjo lepo urejeno domačo Verbičevo hišo in vest, da je ob bombardiranju izgubil življenje njegov oče, sestra Alojzija in mala Lea, ga je presunila. Razrušena so bila

gospodarska poslopja ob hiši, podrtja je bila delavnica in stanovanje urarskega mojstra. Zračni udar je uničil vse steklo na hiši in jo tudi dobro razmaja. Razdejani so bili prostori trgovine in gostilne. Verbičevi so v trenutku izgubili tri družinske člane in najmanj 60% vseh zgradb. Tri od petih 500 kilogramskih bomb so padle prav okrog njihove hiše.

Kolikor pripovedi, toliko zgodb in ran, ki jih je tragični 16. oktober zarezal ljudem. Nosila in celila jih ne bo samo ena generacija, pregloboke so. Nedolžne žrtve, katerih kri je poškrpila bistriške ulice pred petdesetimi leti, so bile le predolgo samo osebne. Komaj kdaj so bile javno omenjene in nikoli uvrščene med žrtve vojne. Morda zato, ker so jih zagrešili

zavezniki? Je moč tako usodne napade preprosto odriniti, kot da jih ni nikoli bilo? Če se bodo kdaj znova pisale knjige podobne "Upornemu svetu" ali "Krajevnim leksikonom", naj avtorji vendar ne spregledajo tudi tega velikega krvnega davka, ki ga je dalo naše malo mesto okoljskimi vasmimi. Naš skupni dolg častnega spomina na 15 nedolžnih ljudi ostaja še naprej neporavnani. Pravi jim je posvečen ta prispevek.

Vojko Čeligo

Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem, ki so mi prijazno pomagali pri zbiranju podatkov in odstopili fotografije za objavo. Nekateri navajajo celo 16 žrtev bombardiranja. Tega podatka kljub preverjanju nisem mogel dokumentirati.

ŽRTVE ZAVEZNIŠKEGA BOMBARDIRANJA

Iz Bistrice: Aleksandra Olenik, 8 let; iz Trnovega: Ljudmila Tomšič, 23 let; Renato Amadei, 4 let; Alojzija Kosič, 21 let; Alojzija Dekleva, 5 let; Danijela Dekleva, 4 let; Ljudmila Bobek, 27 let; Franc Verbič, 51 let; Alojzija Verbič, 21 let; Lea Verbič, 7 mesecev; iz Dol. Zemona: Marija Batista, 42 let; Anton Vrh, 34 let; iz Gor. Zemona: Jožef Štemberger, 39 let; iz Tominj: Frančiška Matko, 43 let; iz Topolca: Ivana Uljančič, 48 let.

Pravilen odgovor na vprašanje iz zadnje številke je vedela Vladimira Baša. Sindikalno kulturno-umetniško društvo Tone Tomšič je imelo svoje prostore v Logarjevi hiši, danes Prešernova ulica 9, v njej pa je trgovina Oprema.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Na vzhodni strani Verbičeve hiše je imel urarno in trgovino z zlatenino urarskega mojstra, doma iz Pirana. Pri Verbičevih se je nastanil že v tridesetih letih in marljivo opravljal svojo obrt vse do nesrečnega bombardiranja Bistrice. Sprašujemo vas po urarjevem priimku. Prvi bralec, ki nam bo sporočil pravilen odgovor, bo nagrajen z enoletno naročnino na Snežnik.

STARE SLIKE PRIPOVEDUJEJO

Na semanji dan bombe na žene in otroke

Angloameriški letalci so bombardirali Ilirsko Bistrico - Dosedaj izkopanih 15 mrtvih

Ilirska Bistrica, 20. oktobra

Ponedeljek, 16. oktobra 1944, bo ostal vsej naši dolini kot eden najbolj črnih dni. Semanji dan je bil in polno ljudi se je zbralo od vseh strani. Lep dan se je obetal, po dolgotrajnem deževju je sonce spet zasijalo in prebivalstvo je hitelo po svojih opravkih. Nič hudega sluteč smo poslušali brnenje v zraku, nekateri so se še ustavljali po cesti in šteli v svoji lahkomišelnosti. Kar naenkrat je zabobnela strašna eksplozija, vse se je prestrašilo in vse bežalo, a nihče ni razumel, kaj neki bi se moglo zgoditi. Le hiše v začetku Bistrice pod Trnovim so bile vse v dimu. Tam je padlo kakih 10 bomb, nekatere 500 kg, druge 250 kg težke. Učinek je bil strašen. Nekaj bomb je padlo na cesto, druge pred stanovanjske hiše in na njive. Nekaj hiš je popolnoma razrušenih, vse v okolici pa so silno poškodovane, strehe vse odkrite, šipe so vse počile, na kratko: strašno razdejanje.

Toda poleg hudega se najhujše: napad je zahteval veliko človeških žrtev. Na kraj nesreče so takoj prihiteli zasebniki in vojaštvo ter začeli z reševalnimi deli. Iz razvalin so izvlekli sledeče žrtve, ki so bile že mrtve: **Verbič Franc**, trgovec; **Vrh Anton**, posestnik iz Dol. Zemona; **Batista Marija** iz Dol. Zemona, posestnikova žena; **Štembergar Jožef**, krojač iz Gor. Zemona; **Tomšič Milka** iz Bistrice in njen 4 letni sin **Renato**; 9 letna **Aleksandra Olenik**; 5 letna **Danica** in 7 letna **Alojzija Dekleva**; Kosič Slava, uradnica; **Matko Franciška**, vdova po spomladi tragično umrlem možu v Tominjah, mati 10 otrok; **Bobek Milka** poročena, iz Trnovega. Več ljudi je bilo težko ranjenih in se nahajajo v bolnišnici, lažje ranjeni pa so že na svojih domovih.

Pogreb teh 12 žrtev je bil v sredo popoldne izpred Gasilskega doma v Bistrici, kjer so vse žrtve ležale na mrtvaškem odru, kamor so trume ljudi prihajale jih kropit. Doma sta bila na mrtvaškem odru le trgovec Verbič in Bobek Milka.

V nemo žalost se je ogrnila vsa Bistrica, vse je žalovalo za pokojnimi dragimi, vse sočustvovalo s preostalimi. Tako žalostnih množic Bistrica še ni videla. Krste s trupli pokojnih so naložili na dva voza. Na čelu sprevoda za križem je šla častna četa domobrancev, nato pa so nosili vence sorodnikov in ustanov. Pogrebne obrede je vodil trnovski dekan mons. **Karel Jamnik** ob asistenci 5 duhovnikov. Za krstami so šli sorodniki pokojnih, za njimi pa zastopstvo oblasti z g. **Mehletom** na čelu. Sprevod je bil tako dolg, da takega pogreba še nismo doživeli. Žalostno so peli trnovski zvonovi, žalostno so odmevale pete molitve duhovnikov, vmes pa se je slišal jok in ihtenje domačih za svojimi dragimi. Po opravljenih molitvah v župni cerkvi v Trnovem je sprevod krenil na pokopališče, kjer

so razen štirih položili žrtve v skupen grob. Pevski zbor pod vodstvom g. **Babnika** je že pred Gasilskim domom in v cerkvi kot na pokopališču zapel občuteno nekaj žalostink. Ob odprtem grobu se je od žrtev poslovil v imenu vsega prebivalstva župan g. **Saša Ličan**, v imenu nemške vojske pa stotnik **Dietrich**. Četa domobrancev je oddala žrtvam v slovo časten strel. S solzami v očeh in z molitvijo v srcu za pokoj nedolžnih žrtev se je ljudstvo razšlo na svoje domove.

Dela na kraju nesreče se nadaljujejo. V četrtek so delavci odkopali truplo **Ivane Uljančič** iz Topolca, **Slave Verbič** iz Bistrice in njene 7 mesecev stare hčerke **Leje**. Pogreb teh treh žrtev je bil v petek dopoldne ob udeležbi velike množice.

Škoda je poleg dragocenih žrtev velikanska. Vsa dolina pa je še pod vtisom tega strašnega dogodka. Ljudje se vsi zbegani sprašujejo, zakaj je prav nje prizadelo to strašno gorje. Plašni se sprašujejo, če bo prišel zopet nov dan groze, saj ni v Bistrici ne v Trnovem prav nič vojaško važnega in so bombe razrušile le zasebne hiše in kruto ubile le civilne žrtve, največ žene in otroke. Zgražanje ogorčenega prebivalstva je velikansko in še povečuje žalost, ki je zajela vso dolino. Edina uteha pri nesreči je bila dobrosrčnost vseh tistih, ki so bili ostali nepoškodovani in ki so z vso požrtvovalnostjo skušali pomagati in reševati, kar se je dalo. Njim gre tudi priznanje in zahvala vseh, ki so bili kakor koli prizadeti.

Vsemu prebivalstvu kjer koli pa naj bo gornja nesreča ponoven resen opomin, naj vestno upoštevajo vse protiletalske predpise.

"SLOVENEČ" nedelja 22. oktobra 1944

SNEŽNIK

UREDNIŠTVO: Bazoviška 40 66250 Il. Bistrica

NAROČILNICA

Ime in priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK. Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

Podpis: _____

Ilirska Bistrica okrog Novega sveta so zadele štiri poltonske bombe. Povzročile so smrt vseh 15 mimoidočih in silovito razdejanje Verbičeve hiše, njihovih gospodarskih poslopij in sosednjih hiš. Peta bomba je padla na Kunčičev vrt in na njem ni povzročila večje škode.

OBČESTVO BOLNIH IN ZDRAVIH

V jesenskih mesecih se po nekaterih običajih naše dekanije zvrstijo skupanja bolnih in ostarelih župljanov. Prav s starostjo ali boleznijo so ranjeni na dom, včasih morda samo za kratko sobo, ostajajo tudi bolni in ostari člani naših župnijskih skupnosti. Najšani za redne nedeljske poti v cerkev, ki so jih bili vajeni zdravi in ostari, se radi spominjajo svoje mladosti. Vsakič hvaležno sprejmejo vsakršno pomoč in uporabijo priložnost, da se enkrat v letu obiščejo župnijsko skupnost. Ta obisk in sveto mašo običajno

zdržijo tudi z obhajanjem zakramenta svete spovedi in bolniškega maziljenja v katerem prosijo za milost, da bi svojim tegobam našli smisel.

V nedeljo, 26.9.1994, popoldne je bilo tako srečanje v župnijski cerkvi v Knežaku. Zbralo se je okrog sto bolnih in njihovih spremljevalcev. Po sveti maši so se skupaj poveselili ob pripravljemem prigrizku.

Sončno popoldne, 9. oktobra, pa je omogočilo nekaj čez 200 župljanom župnije Il. Bistrica, da smo se zbrali pri sv. Petru. Večina med njimi je bila prav

bolnih in starih. Skoraj vsi ti so se po zaslugi njihovih sorodnikov in drugih spremljevalcev, zbrali še v župnijski dvorani, kjer so jih razveselili pevci župnijskega otroškega in mešanega zbora "Zvon", ki so pod vodstvom **Nives Pirih** ubrano zapeli. Čeprav je storjeno dobro delo največja zahvala duši, naj omenimo vse, ki so poleg pevcev omogočili to lepo popoldne: prostovoljci Karitas, skavti, člani župnijskih mladinskih skupin in osebje Doma starejših.

oc.

... si so zapeli ...

... mladi so postregli prigrizek ...

... kak je pomagal po svoji močeh ...

... veselje je bilo vidno

ZANIMIVOSTI

ZAČETEK KONCERTNE SEZONE V MKNŽ

Obetavna in v glasbenem časopisju vse bolj upoštevana skupina *The Holy Joes*, "londonski norci iz najbolj obarvane četrti Brixtona", je na slovenski turneji v soboto, 8. septembra, nastopila tudi v Mladinskem klubu Nada Žagar, potem ko so poslušalce dodobra ogreli škofjeločani Za zmerom skregani.

Najuspešnejši single skupine *The Holy Joes Back To Basics!*, v katerem se na ciničen način poigravajo s političnimi načeli torijevcev in tradicionalnimi vrednotami, predstavlja le vrh dosežanega delovanja skupine, ki poskuša odkrivati lažno politično moralo angleške družbe. Svojo sporočilnost so tudi v Ilirski Bistrici podkrepili z ostro in udarno igro, pri tem pa niso pozabili na melodijo, kar ni ravno značilnost mnogih novopunkovskih skupin. Prizadevni organizatorji iz omenjenega kluba, ne glede na komercialne skupine dvomljive kvalitete, ki na vaške veselice v poletni in zimski sezoni privabljajo široke množice zabave željnih obiskovalcev, tudi letos obljublajo koncerte domačih in tujih skupin. Želijo si predvsem več občinstva - na sobotnem (22. oktobra) koncertu beograjske skupine *Partibrejkers*, igrala je tudi skladbe z nove plošče "Kiselo i slatko", se je zbralo okoli 700 mladih. Velja omeniti, da je Mladinski klub Nada Žagar dobro znan ljubiteljem alternativne rockovske glasbe daleč naokoli in je upoštevan tudi v slovenskem merilu - nemalokrat se zgodi, da določena skupina koncertira samo v Il. Bistrici.

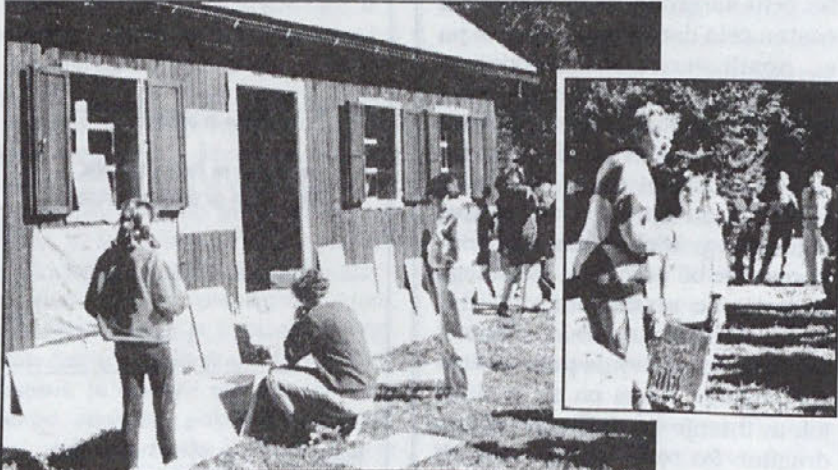

The Holy Joes na odru Mladinskega kluba Nada Žagar.

MLADI LIKOVNIKI V ČRNEM DOLU

VI. ex tempore "Snežnik '94" so organizatorji, Likovno društvo France Pavlovec, Planinsko društvo Snežnik in Zveza Kulturnih organizacij Il. Bistrica, letos posvetili 25. obletnici organiziranega dela s planinskim podmladkom. V petek, 14. oktobra, je vsakoletno srečanje privabilo na črnodolsko jaso 51 mladih likovnikov iz vseh osnovnih šol bistriške občine in povabljenih vrstnikov iz trnovske Osnovne šole začasne begunce iz BiH, Pivke, Postojne, Izole, Sežane, Reke, Opatije in Matuljev.

Ustvarjalno druženje mladih likovnikov z obeh strani meje, pod vodstvom mentorjev so na svoje slike poskušali ujeti jesenske barve in slikovito okolje ob 80-letnici Taborniške, nekoč Vilharjeve kočice, je tudi tokrat potrdilo svoj namen. Vsak udeleženec je lahko oddal eno sliko na temo NARAVA V JESENI s prosto izbiro formata in materiala. Okoli 13. ure so se mladi slikarji začeli zbirati pred kočico in razstavljati svoja dela, ki so nastala v najrazličnejših likovnih tehnikah (akvareli, risbe s tušem in svinčnikom, lepljenke itd.) bolj ali manj živih barv z realističnimi in ekspresionističnimi likovnimi izrazi. Mentorji so imeli veliko dela z ocenjevanjem. Odločili so se, da prvo nagrado prejmejo vsi udeleženci srečanja. Glede na različne tehnike in starost udeležencev, najmlajši je bil četrtošolec, so podelili pet praktičnih nagrad in posebna priznanja za vse, tako da ni bilo videti razočaranih obrazov. 2. nagrado je prejela Ana Dolgan iz OŠ A. Žnideršiča, 3. Špela Spetič iz OŠ Pivka, 4. Tea Tegelj iz OŠ A. Globočnika Postojna, 5. Sonja Krizman iz OŠ R. Ukovič Podgrad in 6. Esad Mrkljevič iz trnovskega begunskega centra. Učenci in mentorji so se na koncu dogovorili, da se naslednje leto spet srečajo v drugačnem okolju, vendar brez nagrad in tekmovalne vneve. Razstava bo krožila po šolah, od 31. oktobra do 5. novembra pa si jo lahko ogledate tudi v Galeriji na Vidmu.

Razstava slik pred Taborniško kočico. Ana Dolgan iz OŠ A. Žnideršiča je za kolaž z lubjem prejela drugo nagrado.

PRILOŽNOSTNI POŠTNI ŽIG OB 180-LETNICI LJUDSKE ŠOLE V TRNOVEM

V četrtek, 3. novembra, - prav na dan, ko je davnega leta 1814 začela s poukom v Trnovem prva javna, imenovana tudi trivialna ali deželna, da, celo farna šola, bo na trnovski pošti v uporabi priložnostni poštni žig, ki bo spominjal na ta dogodek, saj se prav z njim začel razvoj šolstva na Ilirskobistriškem.

Naj s hvaležnostjo omenim še ustanovitelje trnovske šole. To je bila skupina razumnih Trnovcev in Bistričanov, ki so zaslužni za ta podvig. V hiši takratnega župana Gregorja Severja so se 11. julija 1814 zbrali: Anton Valenčič, Jurij Samsa, Jožef Valenčič, Marko Kranjec (kooperator), Jožef Mikolič, Jakob Valenčič, Jožef Vičič, Jožef Jenko, Andrej Benigar, Blaž Baša, Jožef Žnidaršič, Pavel Jelovšek, Gregor Močibob (kaplan v Harijah) in se ob dveh pričah, Jožefu Jurčiču (kooperatorju) in Antonu Tomsiču, s posebno pogodbo zavezali, da bodo složno nosili stroške delovanja trnovske šole. Spisano in podpisano pogodbo je odobrilo takratno območno gospostvo v Jablanici 17. oktobra 1814, ki jo je podpisal sam baron Lazarini.

Ustanovitelji trnovske ljudske šole so našli za skromno enorazrednico primerne prostore v družinski hiši pri Matajzljevih (sedaj Jurčičeva 4), kjer je delovala polnih 51 let. Prvi učitelj je bil Josip Slavič. Poučeval je vse do leta 1823, vendar je že čez dve leti umrl in je verjetno pokopan na trnovskem pokopališču. Na šoli se je poučevalo večinoma v nemškem jeziku in le redni učenci so napredovali k dopolnilnemu in zahtevnejšemu popoldanskemu pouku.

Priložnostni poštni žig je smiselno oblikoval domačin Romeo Volk in lepo simbolizira pravi šolski korak. Napis ŠOLA na šolski tabli je iz ABECEDNIKA, izdanega leta 1865, ko so slovenske šole dokončno zavrgle uporabo nerodne bohoričice in začele s pisanjem sedanje slovenske pisave. Žig bo v uporabi 3. novembra 1994 na pošti 66251 Ilirska Bistrica, ki je bila v letih 1903 - 1950 še samostojna pošta TRNOVO. Tudi ta priložnostni poštni žig je nastal v organizaciji Primorskega numizmatičnega društva Il. Bistrica, ki je ob tej priložnosti izdalo tudi poštne dopisnice z ustreznim spominskim dotiskom.

Vojko Čeligoj

BILI SMO NA DOLENJSKEM

Osmošolci naše šole se vsako leto že tradicionalno odpravimo na poučno ekskurzijo po jesensko obarvani Dolenjski. V petek, 23. septembra, smo bili na vrsti mi.

Potovati po pokrajini, ki je bila zibelka očetu slovenske književnosti Primožu Trubarju, avtorju prvega slovenskega romana Josipu Jurčiču in piscu znamenitega Martina Krpana Franu Levstiku, obiskati njihove domačije, pokukati med stiške samostanske zidove, raziskovati grad Turjak in spoznati Ribnico, je bilo za nas nekaj izrednega. Nova spoznanja in vtise smo hoteli v sebi zadržati čimdlje, delček tega pa podariti tudi drugim.

Naslednji šolski dan, v ponedeljek, 26. septembra, smo v šoli celo dopoldne pripravljali poročila o krajih in pomembnih besednih ustvarjalcih, ki so iz njih izšli. Vsak je imel svojo zadolžitev, zato ni bilo priložnosti za "zabušavanje". Šesto šolsko uro smo se zbrali na modrem hodniku in predstavili sadove svojega dela. Gradivo (zapise, plakate) smo razstavili na panojih. Štirje fantje so nas s prizorom iz Jurčičevega Desetega brata vrnili v Muljavo, v Obrščakovo gostilno, kjer smo spet imeli priložnost slišati, kako je Krjavelj presekal hudiča na dva kosa.

Dokazali smo, da je "Ribn'čan Urban, po celem svejti znan". Ob prihodu v šolo naše torbe tisti dan niso bile polne knjig in zvezkov. V njih smo kot krošnjari prinesli suho robo in lončarske izdelke, jih razstavili in s tem prinesli košček Ribnice tudi k nam. Na Dolenjskem je bil z nami tako lahko vsak, ki se je pomudil ob naših panojih. Anketa je pokazala, da smo bili s takim dnevom vsi zadovoljni in bi si jih želeli še več.

Učenci 8. a in 8. b razreda
Osnovne šole Dragotina Ketteja

Obrambni nasip okrog vrha Sv. Katarine so mladi kar prekrili s svojimi telesni. Veliko zanimivega o njem jim je povedal Franc Poklar, ki že dolgo raziskuje preteklost tega pomembnega gradišča.

SREČANJE MLADIH PLANINCEV NA SV. KATARINI

Mladi planinci, člani planinskih skupin iz vseh osnovnih šol v občini (manjše so le planinci iz Podgrada), so za svoje redno, tokrat že 21. srečanje izbrali v soboto, 15. oktobra, 691 m visok razgledni in zgodovinski vrh Sv. Katarine nad Novokračinami. Skoraj 180 otrok je s svojimi učitelji in planinskimi mentorji preživelo lep sončen dan v naravi.

Planinska tura na vrh, pozdrav izmenjave priložnostnih daril, igre, petje in mladostno razvedrilo so gotovo bogato zapolnili mlade noge in srca. V imenu gostitelja srečanja, planinske skupine na OŠ Jelšane, je mladih pozdravila ravnateljica Marica Gabersnik, šolski zborček pa je svojim vrstnikom iz vse občine prsrčno zapel nekaj pesmi. Jelšanci so svojim gostom namenili tudi spominsko darilo - lično odtisnjene grafike šestošolke Urške Lenarčič. To je bil prijeten kulturni utrinek srečanja, ki so ga mladi posvetili tudi spominu na 130-letnico jelsanske čitalnice. Planinska mentorica Mirjam Čeligoj je v zahvalo za gostoljubnost jelsanskim planincem poklonila knjižni darili v imenu vseh zbranih planinskih skupin in mladinskega odseka PD Snežnik, ki prav v tem letu slavi 25-letnico. Najprizadenejšim so mentorji vročili bronasta in srebrna odličja akcije "Mladi planinec - mlada planinka", vsi skupaj pa smo izvedeli marsikaj zanimivega o štiritisočletni vlogi gore, prazgodovinske naselbine med Kvarnerskem zalivom in notranjostjo. Franc Poklar je mladim razkazal skoraj kilometer dolga obrambni nasip, ki je gotovo največja prazgodovinska zgradba v naši občini. Žal so učenci in organizatorji zamudili pričakovali pozdravov ali čestitk za četrtsotletno planinsko delo z mladimi zato so toliko bolj veselo sprejeli pozdravno pismo predsednika občine Staneta Prosenca in se mu zanj lepo zahvaljujejo. Srečanje je podprla Zavarovalnica Adriatic in Slavnik Koper iz Il. Bistrice. Hvala!

Vojko Čeligoj

GRAFINŽENIRING

BAZOVIŠKA 8
ILIRSKA BISTRICA
TEL. 067/81-552

CELOVITE RAČUNALNIŠKE REŠITVE ZA
TRGOVINO, OBRT, GRAFIKO, ZABAVO,
IZOBRAŽEVANJE, RAČUNOVODSTVO

KONFIGURACIJA MESECA

SAMO 139.000 SIT
486DX/40, TRDI DISK 251 MB,
4 MB RAM,
MONO VGA 14", OHIŠJE,
TIPKOVNICA, MIŠKA

ZA UČENCE IN ŠTUDENTE POPUST!

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.

Rozmanova 19, Il. Bistrica
TEL., FAX 067/41-630

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KRMILA, GNOJILA, SEMENA,
ZAŠČITNA SREDSTVA.....

NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA
KMETIJSKE MEHANIZACIJE

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
Telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

PRIMORSKI SKLADI d.o.o. KOPER

SMO

EDINA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE, KI POKRIVA CELOTNO
PRIMORSKO IN IMA SEDEŽ NA PRIMORSKEM.

ZBIRAMO CERTIFIKATE

ZA POOBLAŠČENO INVESTICIJSKO DRUŽBO

MODRA LINIJA d.d. KOPER

Z vložitvijo svojega certifikata v Modro linijo si boste zagotovili:

- varno naložbo, saj bodo zbrana sredstva uporabljena za nakup deležev v približno 70 podjetjih. Njihovo poslovanje bodo skrbno nadzirali finančni strokovnjaki.
- donosno naložbo, saj bomo kupovali deleže v primorskih podjetjih, ki jih najbolj poznamo, saj z njimi že dolgo poslujemo. Gospodarstvo primorske regije je danes med najuspešnejšimi v Sloveniji in ima tudi odlične možnosti za razvoj.
- pametno naložbo, saj boste omogočili, da se s privatizacijo odločanje o našem vsakdanu ne bo preneslo iz naše regije.

Za vse informacije in vpis lastniškega certifikata smo vam na voljo:

- PRIMORSKI SKLADI d.o.o. KOPER (tel. 066/38-802)
- SUMA d.o.o. IL. BISTRICA, BAZOVIŠKA 18 (tel. 41-504)
- SB KOPER PE ILIRSKA BISTRICA
- SDK IN PTT

ODLOČITEV JE NA VAŠI STRANI!

PIŠEJO SE VAM DOBRI ČASI.

PUR PLATEX
d. o. o.

VELIKA RAZPRODAJA

Vse cenjene kupce obveščamo o veliki razprodaji sedežnih garnitur "WAXHOLM" in "FIORA", ki so ostale od izvoznega programa.

Dobite jih v

ILIRIJI, TRGOVINA POHIŠTVO, Cankarjeva 25 v Ilirski Bistrici.

Za vse informacije pokličite VINKA SPETIČA ali
IGORJA MIKULETIČA, tel. 067/81-147!

Razprodaja bo potekala do prodaje zalog!

Gradišče 51, 66243 Obrov, Telefon 066/83-420, Telex 34462 Sudest SLO,
Telefax 066/83-440

d.o.o.

PODBEŽE 39 - ZALČI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402
fax. 067/81-285

Ugoden nakup:

- gradbenega materiala
- vodoinstalačjskega materiala
- materiala za centralna ogrevanja
- italijanska keramika
- teraco ploščice
- topli podi

**MONTAŽA VODOINSTALACIJ,
CENTR. OGREVANJ,
KLIMA NAPRAV,
OGLEDI IN SVETOVANJE
NA BAZOVIŠKI 4a
SMO ODPRLI
NOVO TRGOVINO**

**MOŽNOST NAKUPA
NA OBROKE**

Urnik: NON STOP

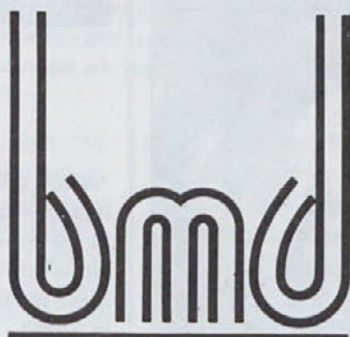
8 - 18

SE PRIPOROČAMO

TOPLIS

POLIURETANI
POLIURETANI - PLAMA *plama*

KSP
ILIRSKA BISTRICA

BMD INŽENJERING

PIZZERIA

Coccolo

PODGRAD, TEL.: 067/85-720

**transport
terminal**

ilirska bistrica

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

Skupščina občine
Ilirska Bistrica

PEKARNA
Ilirska Bistrica

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.

adriatic-damia
Bazoviška 1, tel. 067/41-924
Vem, da mi bo ob strani stala
dobra zavarovalnica

primorje
ajdovščina
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENIK OGLASOV V SNEŽNIKU

1. polovica strani	28 x 17 cm	28.000 SIT
2. četrtina strani	14 x 17 cm	14.000 SIT
3. osmina strani	14 x 8,5 cm	7.000 SIT
4. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	3.500 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite "GA commerce", Bazoviška 40,
Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

SNEŽNIK

Naslov uredništva: Bazoviška 40,
66250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/81-297, tel/fax. 067/41-124
Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA commerce", Bazoviška 40
Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnullović
Uredniški odbor: Dimitrij Bonano, Vojko
Čeligoj, Zdravko Debevc, Franc Gombač,
Ivko Spetič /predsednik/, Sergij Šlenc
Urednik, novinar in lektor:
Branko Zidarič
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
Tisk: "GA commerce" Ilirska Bistrica
Naklada: 1200 izvodov

ŠPORT

BALINANJE

BK PLANINC JE OSVOJIL SLOVENSKI POKAL

Ljubljana, 15. 10. 1994 - Na pokritih baliniščih BK Šiška se je zaključilo tekmovanje za slovenski pokal. Nastopilo je 16 najboljših ekip, med njimi pa je bil tudi BK Planinc iz Il. Bistrice.

Naši tekmovalci so se prebili v zaključne boje in v polfinalni tekmi premagali ekipo BK Šiška z rezultatom 13 : 6. Z zmago so si izborili nastop v tekmi za 1. mesto. To priložnost so izkoristili in premagali ekipo BK Skala iz Sežane z izidom 15 : 3. BK Planinc je tako, v postavi **Dušan Jenko**,

Slavko Dovgan, Primož Renko, Stojan Torjan, Anton Fabecin Jože Cesar, postal slovenski pokalni prvak. **Čestitamo!** Naj za informacijo povem, da se v balinarju predvideva organiziranje tekmovanja evropskih pokalnih zmagovalcev po vzoru nekaterih drugih panog. Podoben uspeh bi tudi za ostale občinske športne klube v naslednjih letih pomenil priložnost za meritev moči z močnejšimi evropskimi ekipami.

Zdravko Debevc

KROS

29. KROS OBČINSKIH REPREZENTANC ZA POKALE DELA

ČATEŠKE TOPLICE, 15. 10. 1994 - Tradicionalnega jesenskega kroza smo se udeležili z enaindvajsetimi tekači v moški in ženski konkurenci. Nastopili smo v osmih starostnih kategorijah z ekipami dveh ali treh tekmovalcev na 1000 m dolgi progi. Ekipa so sestavljali osnovnošolci in srednješolci, ki se ponavadi redno udeležujejo tega tekmovanja.

Najboljši iz Il. Bistrice so bili: **Tihomir Strajnič** (8. mesto, letnik 79), **Vanja Celin** (12. mesto, 77-78), **Simon Sedmak** (23. mesto, 82), **Nastja Zimstein** (31. mesto, 81) in **Damjan**

Batista (36. mesto, 81). V tekmovanju ekip, ki sta jih sestavljala dva tekmovalca pa so se najbolje odrezali dečki letnika 81 (15. mesto, 33 ekip), deklice letnika 81 (17. mesto, 36 ekip) in dečki letnika 79 (10. mesto, 17 ekip). Reprezentanca občine Il. Bistrica se je v skupnem seštevku uvrstila na 27. mesto med 39. ekipami. Velja omeniti, da bi bila skupna uvrstitev višja vsaj za 10 mest, če bi nastopili v kompletni postavi. Pogrešali smo zlasti nastop **B. Kerme** in **I. Karliča** (l. 77-78), ki bi bila med vrstniki v samem vrhu.

Zdravko Debevc

OBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V KROSU

IL. BISTRICA, 7. 10. 1994 - letošnje tekmovanje učencev in učenk iz osnovnih šol v krosu smo, kot že vsa prejšnja leta, pripravili na Hribu svobode. Tokrat smo se odločili, da za višje razrede po predhodnih izbirnih tekmovanjih nastopijo le najboljši učenci po posameznih letnikih.

Nastopilo je 158 tekmovalcev in tekmovalk (89 + 69) iz OŠ D. Ketteja, OŠ A. Žnidaršiča, OŠ Podgora Kutezevo, OŠ R. Ukoviča Podgrad in OŠ Pregarje. Na progi v dolžini 1000 m so bili najboljši: **Uroš Rožanc** (D. K., letnik 83), **Simon Sedmak** (A. Ž., 82), **Damjan Batista** (D. K., 81), **Matjaž**

Kešanski (D. K., 80), **Vesna Boštjančič** (D. K., 83), **Ana Štemberger** (A. Ž., 82), **Marjanca Muha** (D. K., 81) in **Katja Smrdel** (D. K., 80).

Pred prvenstvom za starejše učence je nastopilo tudi 455 otrok (197 dečkov in 218 deklic) obeh bistrskih šol od 1. do 4. razreda, le da so tekli na 500 m dolgi progi. Najboljši so bili: **Primož Velikanje** (A. Ž., 87), **Joško Štemberger** (A. Ž., 86), **Simon Batista** (D. K., 85), **Tadej Šajn** (D. K., 84), **Laura Valenčič** (D. K., 87), **Anja Kirm** (D. K., 86), **Erika Hrvatin** (A. Ž., 85), **Suzana Logar** (D. K., 84) in **Lara Logar** (A. Ž., 84).

Zdravko Debevc

NOGOMET

TURNIR VETERANOV

Nogometni klub PLAMA Podgrad je v petek, 14. oktobra, organiziral II. memorialni malonogometni turnir v spomin na njihovega preminulega člana **Borisa Drobnjaka**.

Ob udeležbi šestih ekip, s katerimi je bil tako ali drugače povezan, je zmagala ekipa sodnikov iz Kopra. V finalu so premagali veterane Pasjaka (Hrvaška) z rezultatom 4 : 0. Sodniki so po prikazani igri zasluženo zmagali, nastopili pa so z ekipo, ki je bila daleč

najmlajša. V tekmi za tretje mesto so veterani Transporta premagali Podbeže. Turnir je bil zelo izenačen, saj se je ekipi Galvanske opreme, ki je bila šele peta, finale izmuznil le zaradi slabše razlike v doseženih golih. Organizatorji si prizadevajo, da bi postal turnir tradicionalen in dobil tudi humanitarne značaj. Udeleženci so si obljubili, da se dobijo tudi prihodnje leto.

Robert Božič

REZULTATI MLAJŠIH SELEKCIJ NK TRANSPORT

Mladi tekmovalci NK Transport uspešno tekmujejo v ligah mlajših selekcij. Prvi so jesenski del tekmovanja zaključili mlajši dečki (do 12 let) v okviru Kraško-notranjske lige. Med štirimi nastopajočimi ekipami so po šestih tekmah premočno na prvem mestu razpredelnice s šestimi zmagami in razliko v golih 26 : 1.

Ob podobnem uspehu v spomladanskem delu tekmovanja se bodo potegovali za prvaka Medobčinske nogometne zveze Koper s prvouvrščeno ekipo obalne lige MDI, kjer nastopa sedem ekip. V vrhu lestvice sta moštvi NK Koper A in NK Izola.

Nekoliko manj uspešni so kadeti (do 16 let), ki med devetimi ekipami v okviru lige MNZ Koper držijo sredino razpredelnice. Po petih tekmah so dvakrat zmagali, enkrat remizirali in dvakrat izgubili, imajo pa gol razliko 15 : 10.

Uspešni in učinkoviti so tudi mladinci, ki v Primorski ligi zastopajo NK Transport. V nedeljo, 23. oktobra, so na gostovanju v Tolminu izgubili prvo točko. Po petih tekmah so dosegli štiri zmage in en neodločen rezultat z gol razliko 17 : 3 v svojo korist. Največji tekmeč za vrh razpredelnice je verjetno ajdovsko Primorje, s katerim se še niso pomerili.

Ekipa mlajših dečkov NK Transport, ki jih vodi Bojan Dovgan. (Foto: P. Nikolič)

ATLETIKA

ATLETSKE PIONIRSKÉ IGRE PRIMORSKE

NOVA GORICA, 8. 10. 1994 - 40 mladih atletov iz Il. Bistrice je nastopilo za 60-člansko ekipo Atletskega kluba Postojna. Tekmovanja so se udeležile še ekipe iz Nove Gorice, Tolmina in Kopra.

Najboljše rezultate so v tekmovanju letnika 1979-80 dosegli naslednji atleti iz Il. Bistrice: **Tihomir Strajnič** je bil najboljši v teku na 60 (7, 33 sek) in 300 m (38, 2 sek), **Marko Murovec** je bil drugi v metu krogle (11, 39 m), **Andrej Primc** tretji v skoku v višino (140 cm),

Marjanca Muha je zmagala v metu žogice (45, 40 m), **Tina Prelog** pa je v skoku v višino zasedla tretje mesto (130 cm). Med letniki 1981-82 je bila **Nastja Zimstein** v teku na 60 m (8, 4 sek) druga, **Miha Rudež** tretji v teku na 300 m (46, 4 sek) in **Mojca Klansček** tretja v skoku v daljino (447 cm). Za letnik 1983 in mlajše sta se izkazala **Vesna Boštjančič** s prvim mestom v skoku v daljino (435 cm) in **Kristjan Pugelj**, ki je bil drugi v teku na 60 m (9, 1 sek).

Zdravko Debevc

KVALIFIKACIJE ZA EKIPNO ATLETSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL

POSTOJNA, 20. 9. 1994 - September in oktober sta bila bogata z atletskimi tekmovanji na katerih so nastopili tudi osnovnošolci in srednješolci iz naše občine. Na regijskih kvalifikacijah ekip sta nastopili tudi obe bistrski osnovni šoli z ekipama dečkov (30) in deklic (34).

Med šestimi ekipami iz vse regije so dečki OŠ A. Žnidaršič zasedli 4. mesto (13055 točk), dečki OŠ D. Kette pa 5. mesto (12731 točk). V tekmovanju

deklic so predstavnice OŠ D. Kette zasedle 2. mesto (12732 točk), njihove vrstnice iz OŠ A. Žnidaršič pa so bile tretje (11989 točk). Na finalno tekmovanje osmih ekip osnovnih šol se uvrščajo tiste šole, ki zberejo največ točk na regijskih kvalifikacijah. Učenci in učence nastopajo v osmih atletskih disciplinah: tek na 60, 300 in 1000 m, šteteta 4 x 100 m, met krogle, met žogice, skok v višino in daljino.

Zdravko Debevc

KARATE

REPREZENTANCA NA SLOVAŠKEM

Slovenska reprezentanca se je udeležila mednarodnega turnirja v karateju, ki je potekal 15. in 16. oktobra v Banskobistrici. Turnirja se je udeležilo 14 reprezentanc in 23 karate klubov iz cele Evrope.

Turnir na Slovaškem je bil tradicionalen, zato je bila konkurenca tudi letos zelo ostra, saj je vsi reprezentancam služil za preverjanje forme pred svetovnim prvenstvom decembra. Tekmovalo je 28 članic in 29 članov. **Vojka Šestan** je z odlično izvedeno kato **Goyushihodai** prisla v finale in zasedla zelo dobro 7. mesto. **Kristofer Štemberger** pa je pristal na 10. mestu. Z ozirom, da se vsi tekmovalci pospešeno pripravljajo na svetovno prvenstvo, smo z delom in uspehi v klubu in reprezentanci zelo zadovoljni. Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti SO Il. Bistrica, Telesu in Iliriji kot sponzorjem.

Stojan Šestan

IN MEMORIAM

LUCIANO SACCOMANDI

Luciana Saccomandija smo 7. oktobra pospremili k zadnjemu počitku na bistrsko pokopališče. Ko v mislih preletimo društveno življenje v našem kraju ugotovimo, da Lučkota, kot smo mu radi pravili, srečamo po letu 1945 v najrazličnejših športnih in drugih društvih. Spominjamo se ga kot dijaka in študenta v Postojni in Trstu, ko je skupaj z ostalimi Bistričani prinašal domov sodobno glasbo in športne igre. Še zdaj slišimo študentski orkester, v katerem je naš Lučko igral violino. Bil je tudi imeniten nogometni igralec, eden najboljših na Primorskem v letih po drugi svetovni vojni, ko je igral za Postojno. Tudi za bistrski nogomet ima Lučko zelo velike zasluge, saj je kot igralec in član sodniške organizacije Nogometne zveze Slovenije preživel veliko časa na igriščih. Nagnjenje za družbeno in družabno življenje je pokazal tudi na drugih področjih. Kot krvodajalec je podpiral to človekoljubno dejavnost in je bil do zadnjega med najaktivnejšimi Bistričani tudi na tem področju. Ko smo v šestdesetih letih ustanovili v Il. Bistrici bridge klub, ga najdemo med vnetimi privrženci te imenitne miselne igre, v kateri smo nastopali širom po Sloveniji, Hrvaški in Italiji. Lučko je pomagal tudi pri osnovanju pevskega zbora podjetja Transport, po upokojitvi pa je pri društvu upokojevcem skrbel za športno življenje in se udeleževal zlasti v balinarski sekciji. Veliko prostega časa je posvetil združenju strojarjev in avtomehaničev v Il. Bistrici, kjer ga bodo prav gotovo zelo pogrešali. Vsem Bistričanom bo Lučko ostal v lepem spominu.

Prijatelj